ISSN 0132-4462

1988 ЧЕРВЕНЬ № 11

Перець

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

— Запам'ятай: ще раз розкритикуєш мене, вижену з роботи!

ЗА ДВОХ І ЗА ТРЬОХ

На допомогу претендентові на посаду директора Пустомитівської районної заготівельної контори Львівської облспоживспілки (особисто)

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Ну як там, Клаво, перебудова ще не закінчилась?!

Зайве говорити: багато таємниць, які, здавалось би, за загадковістю не поступаються проблемі життя на Марсі, у наші дні стають доступними, простими істинами. В райцентрі Пустомити, приміром, споживспілчани вирішили віднині обирати директора заготівельної контори. Не будемо страшити їх тим, що, мовляв, ідуть на великі випробування, у той час, коли призначений «зверху» директор не викликає жодних сумнівів, бо репрезентує якоюсь мірою захмарні сили на землі. Не будемо й давати поради та рекомендації, поважаючи широкий демократизм. Однак без деяких застережень і введення претендентів на посаду директора у курс справ обійтися не можна. Не по-людському це було б.

Майбутній шановний директор повинен знати, що його попередник В. Ковалишин, який благополучно відбув на пенсію, дуже потерпав морально і фінансово від того, що кепсько виконувалися (помісячно і поквартально) плани заготівельних оборотів. Усе якось ішло на три чверті і тільки на три чверті. А де взяти ще одну чвертку (мається на увазі, до плану)? Отут йому і доводилося крутитися дзигою, та і новому, обраному не солодко буде (це — не шантаж, а пересторога). Дещо, правда, залишилося у спадок. Але в ньому, тому спадкові, треба розібратися — дивовижний він і навіть фантастичний.

Почнемо з того, що чотири роки тому облспоживспілка, змучена праведним бажанням подати населенню допомогу внутрішніми жирами тварин, звернулася до Укоопспілки з проханням розробити технічні умови, необхідні для реалізації лою, що користується «великим попитом населення». Самі знаєте, як нам часом заважає зайвий папірець і як шкодить його відсутність. Немає ГОСТу, а жири є, у трудящих є бажання купувати їх, але немає умов, керуючись якими, впевнено можна їх реалізовувати.

Дідько його знає, може, то тільки нам, пискатим журналістам, видається все простим та зрозумілим? Від зарозумілості, некомпетентності, верхоглядства і поганого характеру. От і мене так і підкусює невідома сила поіронізувати з того, що минуло аж два роки, поки надійшли з Києва оті технічні умови — ТУ 61 УРСР 138-86. Мені здається (мабуть, через відсутність спілчанського досвіду), що це можна було б зробити, для круглого числа, у сто разів швидше. Але не об тім річ. А про те, як наші галицькі кооператори вхопилися за здобуте право продавати жири. Сказати, що вони почали робити це наліво і направо, не можна, хоча якась лівизна все-таки вгадується.

Я про те, що бички і корови, закуплені заготконторою у населення торік, залишили якісь дивні з погляду на формальну логіку сліди в документах. А саме: все м'ясо реалізовано по найбільшій ціні (3 крб. 70 коп. за один кілограм), що свідчить про тільки вищу і середню вгодованість худоби. З позицій місцевого патріотизму чудова інформація — от що у нас росте! Але з інших... Дивує те, що, маючи таку справну яловичину, кооператори нічого не вторгували за жири, які так щиро прагнули продавати, і морочили з цього приводу вхідними і вихідними саму Укоопспілку. Підраховано, що за дев'ять місяців минулого року з 1235 голів великої рогатої худоби було одержано 144 центнери жиру-сирцю, який мав би дати близько десяти тисяч прибутку, але не дав нічого. Що? Покупець розчарувався? Ні, лій... зжерли свині.

Скільки вже мовлено про свиней і свиноту. Там вони дуба підкопали, і вже не родить велет жолудів, в іншому місці їх піймали на чорному пияцтві. А в Пустомитах он вони до чого дійшли! Цікава деталь: з'ївши 144 центнери лою, свині за цей же період нагуляли лише 40 центнерів ваги. Більше того, зцямкали вони не лише жири, а й близько сотні центнерів субпродуктів, які, боже борони (розпорядження облспоживспілки і Укоопспілки), не можна згодовувати пацятам. Приріст середньої ваги при цьому всьому сягнув лише двох третин запланованого. Більше того, він катастрофічно почав падати і у вересні минулого року докотився до якихось ста грамів.

Просто жах бере. З одного боку, безвідходна технологія — настільки блискуча, що кінців не знайдеш, а з іншого — такі біологічні дива: їсть за двох, а худне за трьох.

Один мій знайомий, дізнавшись про долю пустомитівських свиней, висловив припущення, що вони забагато вживають скоромного, а інший, поміркувавши, сказав, що вони, мабуть, взагалі тих жирів не бачили. Оскільки я не фахівець, то не буду відгадувати, де правда, а от претендентові на посаду директора райзаготконтори варто помізкувати, чим це займалися у хазяйстві до нього.

Зрештою, чому тільки претендентові і чому тільки у Пустомитах?! У сусідньому, Городоцькому районі свинота поводить себе так само зухвало. Та хіба тільки тут? Я припускаю, що скрізь, де продається яловичина тільки вищого сорту і за найбільшою ціною (куди поділась гірша і дешевша?) долю жиру-сирцю вирішують свині, які й не відають, що в умовах споживспілки стали такими ненажерними хижаками. Якась зовсім дивна перебудова.

В. ПАЛЬЦУН.

Львівська область.

НЕ В ГРОШАХ ЩАСТЯ

ЩАСТЯ, як відомо, не в грошах. Наприклад, у колгоспі «Україна» Павлоградського району на Дніпропетровщині цей нікчемний метал абсолютно не в пошані. Що, мовляв, гроші? Прах! Чи варто взагалі про щось замислюватись у даному питанні, коли швидкоплинне життя диктує свої суворі закони? А воно інколи викидало такі коники перед колишнім головою колгоспу І. І. Бабенком і колишнім головним бухгалтером П. С. Завгороднім, що подальші дії цих відповідальних осіб часом дуже навіть стикалися з певними статтями закону.

Уявіть собі ось таке: затіяли в колгоспі будувати молочно-товарний комплекс (МТК). До того ж не за якимось там типовим проектом, а з урахуванням практично всіх останніх досягнень передової зоотехнічної думки. А хто, скажіть, сьогодні проти науково-технічного прогресу? Та заради нього на все підеш. Будь-які гроші віддаси.

І закипіло, завирувало будівництво. В оптимально стислі строки грошові знаки почали пливти з колгоспної каси на рахунок Павлоградської пересувної механізованої колони № 15, якою за останні кілька років устигло покерувати близько десятка начальників. Фінішної стрічки було досягнуто в 1983 році. Одного морозяного дня з колгоспної бухгалтерії пролунало життєрадісне: «Готово!» Цей бадьорий вигук мав означати, що один мільйон вісімсот двадцять сім тисяч сімсот дев'ятнадцять карбованців нуль дев'ять копійок благополучно перекочувало з каси колгоспу до каси ПМК-15. Елементарна логіка підказувала також і те, що й сам комплекс уже повинен прикрашати вельми мальовничі угіддя колгоспу «Україна».

Гай-гай, дорогий читачу! Великій рогатій худобі ні в 1983-му, ні в 1984-му, ні пізніше не вдалося відсвяткувати новосілля. Причина виявилася до банальності простою: хоча відповідні документи категорично стверджували, що комплекс готовий і спроможний хоч завтра прийняти худобу, та сувора дійсність начисто перекреслювала паперовий оптимізм. Самого комплексу не існувало в природі! Без кількох тисяч два мільйони було викинуто на вітер. Ще й по сей день темніють на околиці с. Булахівки окремі поодинокі споруди МТК, що встигли за кілька років добряче зруйнуватися. Сьогодні, аби вони остаточно не перетворилися на руїни, колгосп витратив на їх ремонт ще ледь не 100 тисяч карбованців...

Але, як кажуть у Павлоградському районі, не в грошах щастя. Вони — мов та вода. Сьогодні збігли на комплекс, а завтра, дивись, потечуть, наче в прірву, на капітальний ремонт іншої новобудови. Йдеться про кілька десятків житлових будинків на вулиці Молодіжній, що в селі Булахівці. Адже стоять вони, нещасні, наполовину зведені, уже хтозна-скільки місяців. Заселяти не можна, оскільки спорудження їх іще не закінчено. А закінчувати тій же таки ПМК-15 немає ніякого резону. Навіщо? Знову ж таки, згідно з офіційними папірцями, будинки готові на всі сто відсотків. Та й кілька сот тисяч карбованців да-авно попливли з колгоспу. Гроші заплачено, будинки прийнято. Подейкують, що навіть з оцінкою «відмінно».

Не можна, правда, абсолютно безапеляційно стверджувати, що в колгоспі «Україна» тільки те й робили, що перетворювали громадські мільйони на порох. Ні в якому разі. Робилися й інші спроби. Тобто — з нічого зробити щось.

Розуміючи всю серйозність фінансового становища, що склалося, і, як сказано в одному юридичному документі, «з метою приховання фактів», голова колгоспу разом із головним бухгалтером кинули всі наявні сили і резерви на його виправлення. Цілий тиждень ганяли самоскиди до силосної траншеї, що на хуторі Червона Долина. Йшло активне силосування кукурудзи. Тільки не подумайте, що згадані самоскиди і справді були до краю завантажені «королевою ланів». Нічого подібного. Інтенсивний метод силосування відбувався за звичайнісінькими канцелярськими столами. Саме таким чином вдалося «засилосувати» 750 тонн неіснуючої кукурудзи. Звичайно, цифру можна було збільшити і втричі. І тоді колгосп «Україна» вийшов би на перше місце не те що в республіці, а, вважайте, в країні. Та колгоспне керівництво цілком задовольняла і така цифра. А що? З таким валовим збором можна було безжурно дивитися в очі районного та обласного керівництва. Аби ж ні в кого не виникло і тіні сумнівів щодо наявності кукурудзи, її миттю списали фіктивними відомостями. Мовляв, був дуже гарний силос, та весь його до грамулі корівки з пацями схрумали. А від корівок зі свиньми, зрозуміло, щиросердного визнання не діждешся. Мукають, рохкають, верещать, а от пояснити, як їх з кормами одурили,— не можуть.

Не беруся стверджувати, що за таке паперове силосування колгосп був належно відзначений. Кажуть, що премії за ті 750 тонн «липи» нікому не діставались. Зате за інші, не менш важливі показники, спеціалісти господарства нагороди отримували. То з Павлоградського РАПО якась копійчина капне, то облагрокомітет тисячу-другу підкине. Мовляв, там, у господарстві, самі розбирайтеся, хто й скільки заслужив. І в господарстві розбиралися. До того ж, мусимо визнати, вельми скрупульозно. Скажімо, сорок із гаком тисяч карбованців було нараховано тим особам, які про них і мріяти не могли. Окремі керівники господарства протягом кількох років незаконно, зате регулярно одержували премії. І, уявіть собі, очолив цей список сам І. Бабенко.

Взагалі, колишній голова колгоспу «Україна» в багатьох питаннях брав на себе лідерство.

Якщо переважна більшість колгоспників має одну садибу, то Бабенко спорудив собі дві. Зрозуміло, не за власний кошт.

Практично всі почесні колгоспники за свою багаторічну й сумлінну роботу одержували за рішенням колгоспних зборів винагороду в сумі 20 крб...Тільки Бабенко не міг погодитися на таку мізерну суму. І йому, так би мовити, за надзвичайно видатні заслуги (напевно, малися на увазі вже згадуваний комплекс, операції з силосуванням тощо) подібна винагорода щомісяця дорівнювала 40 крб.. Ще б пак! Адже повинен якось почесний колгоспник-голова відрізнятися від почесного колгоспника-механізатора чи доярки!

— Стосовно цих грошей, то так розпорядився перший секретар обкому товариш Бойко,— повідав мені майже конфіденційно Бабенко. — Коли він приїхав до мене на день народження, то так прямо і сказав: я тобі, Іване, дозволяю. Але май на увазі, сказав,— не в грошах щастя.

І Бабенко врахував керівну вказівку. Нині з рентабельного господарства, про яке свого часу книжки писали і фільми знімали, колгосп опинився у мільйонерах навиворіт. Колгоспний борг становить три з половиною мільйони. Плюс до цього — недобудоване житло, розвалений тваринницький комплекс...

— Картинка, безумовно, не з приємних,— погодився голова Павлоградського РАПО В. М. Тимченко (до речі, колишній головний агроном колгоспу «Україна»). — На той комплекс, гадаю, треба всією громадою налягти. Мабуть, доведеться підключити інші господарства. З миру, як кажуть, по нитці...

Ну, що тут сказати? Якщо в Павлоградському РАПО і справді чиїсь прорахунки збираються виправляти за чужий кошт, то недовго тим ниткам і урватися.

І. ЛАГОЗА.

Дніпропетровська область.

ВІД РЕДАКЦІЇ. Коли цей фейлетон уже стояв у номері, стало відомо, що В. М. Тимченка звільнено з посади голови Павлоградського РАПО (див. стор. 15, замітку «І щуку викинули з річки»).

ДВА БИЧКИ

Стоїть бичок, хитається,
На ніжках ледь тримається,
Худющий, як шнурок.
(Колгоспний це бичок).

Завжди з очима ситими,
З боками ваговитими,
Поїсть — і на бочок.
(Це — голови бичок).

Юрій РИБНИКОВ.

perec-ua.
perec-ua.

ПАСТИР

Байка

Обурюється Вовкова рідня:
— Найнявся в пастухи?
Та це якась бридня!
Овець покрасти —
інша річ, а пасти...
Вовк із вовків —
і низько так упасти?!
Сказати — не повірить і Ягня!

Та хай хоч і покажиться рідня —
смішні для Вовка
ті чутки-помовки:
він шашликами ласує щодня.

Олег ОРАЧ.

Мал. В. ШИРЯЄВА

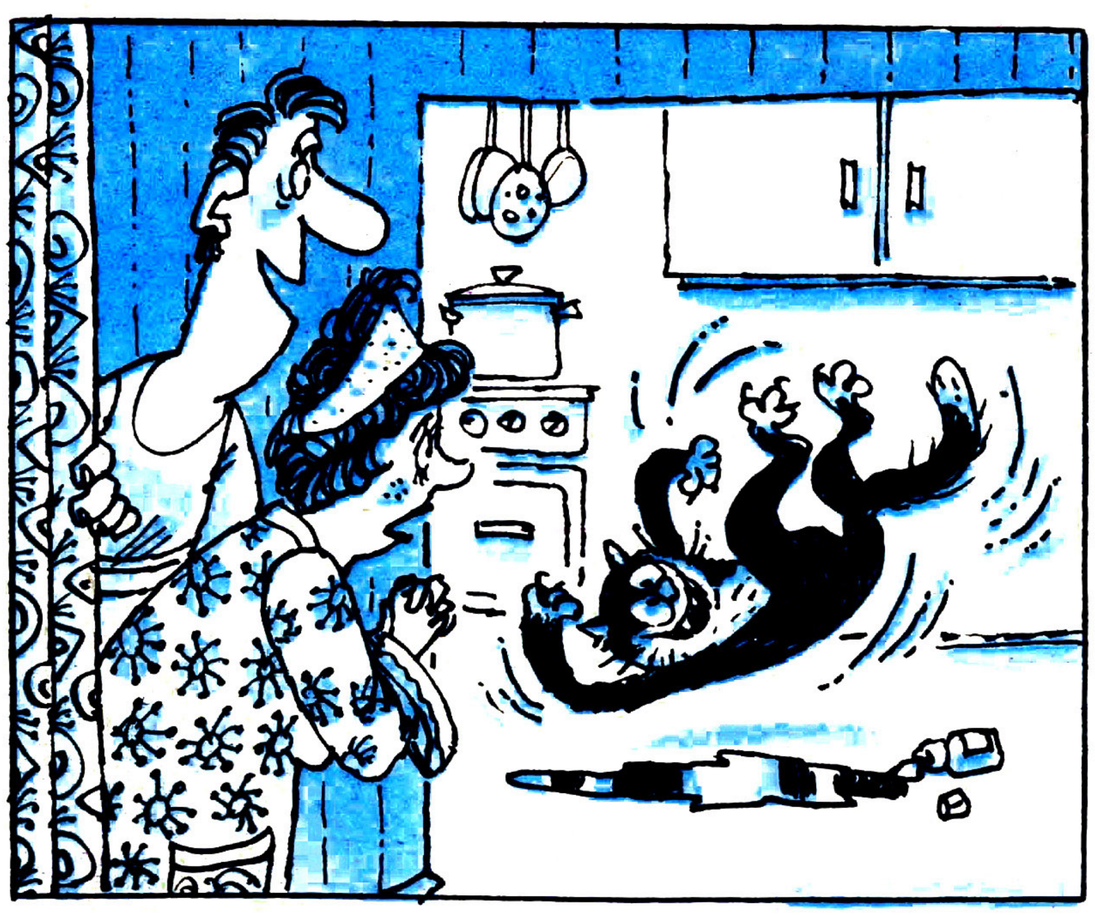

— Цікаво, де це наш кіт валер'янку добув?

МАРТИНОВА РАДІСТЬ

Купив Мартин машину «Ладу»,
Тепер в сім'ї немає зладу:
Як став Мартин за водія,
Щодня — гармидер, крутія.
Лиш спокою — що серед ночі.
А вранці, ледь розплющить очі —
Синок йому у ту ж хвилину:
«Запізнююсь, давай машину»;
Студентка доня тут як тут:
«Мені, татуню, в інститут»;
І чути голосок Миколи:
«Я пішки не піду до школи!»;
І Владик, меншенький синочок:
«Вези масиною в садоцок»;
І чортихається дружина:
«Мені потрібна теж машина:
На ринок треба, знаєш сам,
А потім ще в універсам!..»

Сьогодні ж — радість у Мартина:
Поламалася машина!

СТІЛЕЦЬ

Сидів незрушно на стільці Пилип,
Возносився бундючно і велично,
І до стільця отого так прилип,
Що думалося: то уже навічно.
Дружками оточив себе як слід,
Позатикавши ними кожну дірку;
Було Пилипа тягнуть на обід,
А то— у ресторанчик на вечірку.

Чим скінчилась історійка оця?
Тепер він — без дружків.
Бо... без стільця.

Петро ГОРЕЦЬКИЙ.

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

ОСТЮКИ ЗА КОМІР

КІРОВОГРАДСЬКА область. (Кор. ТАП). Нещодавно Новоукраїнський завод круп'яних виробів отримав від жительки села Хмельове Маловисківського району Г. М. Слуцької незвичайну посилку. Коли фанерний ящик було відкрито, у ньому виявилися остюки. Адміністрація підприємства довго мудрувала, що вони можуть собою символізувати, аж поки на дні тієї посилки не знайшли листа.

«Шановні харчовики,— писала Галина Миколаївна,— ці остюки я назбирала не в полі, а у дієтичних вівсяних пластівцях, які виробляє ваш круп'яний завод. Можете їх покласти за комір тому, хто замість високоякісної харчової продукції виробляє суцільний брак».

Штаб-квартира ТАП приєднується до цього побажання.

Алергічна реакція

Покажіть мені таку людину, котра б відкрито заявляла: «Я — проти перебудови!» Ну що? Знайдете? Ото ж бо. Перебудові нині співають осанну всі, до неї закликають всі, про неї говорять усі. Й нерідко — всує.

От, приміром, Валентин Сергійович Дяченко, головний лікар Приморської дільничної лікарні Білгород-Дністровського району на одному із занять у мережі партійно-політичної освіти поставив питання так:

— А як ви розумієте перебудову? — він обвів суворим поглядом своїх слухачів і зупинив його на санітарці М. М. Нападовській, заступникові секретаря парторганізації, членові профкому. — Ось ви, Маріє Миколаївно?

Очевидно, Валентин Сергійович гадав, що М. М. Нападовська відповість у стереотипі не таких далеких часів, коли на політзаняттях усі сиділи й куняли, а хтось один бубонів про те, що треба працювати ще краще, перевиконувати плани, боротися за продуктивність праці й ефективність виробництва...

Але Марія Миколаївна, перебуваючи під враженням того, що тепер можна говорити те, що думаєш, візьми й скажи:

— А я у нашій лікарні перебудови поки що не бачу. Ось понад рік у нас немає акушерки. І породіль доводиться везти до іншої лікарні, за десятки кілометрів. Чому замість трьох водіїв чергують двоє, які мають по півтори ставки, а поїхати до хворого, бува, нікому? Чому завгосп Унгурян розписується у відомості на зарплату за неіснуючих працівників, а путящого вініка придбати не може?

Воно, звісно, Марія Миколаївна не ого-го які глобальні проблеми порушила, але в масштабах дільничної лікарні цілком реальні.

— А чого ви лізете у штатно-фінансовий розклад? — почувши таке, закипів Валентин Сергійович. — Ведете себе, як базарна тітка, і розводите анархію. За такі слова... Звільнити з роботи за такі слова можна...

Оскільки М. М. Нападовська і В. С. Дяченко дивилися на перебудову з різних точок зору і не дійшли згоди в розумінні цього процесу, то М. М. Нападовська звернулася до Білгород-Дністровського райкому партії і до районної прокуратури, де виклала факти порушення фінансової дисципліни, зловживання службовим становищем, порушення у зберіганні й списанні ліків, що містять наркотичні речовини. Такі факти підтвердились, та оскільки незаконне списування ліків старшою медсестрою К. І. Холостенко мало місце чотири роки тому (коли ще вважалося, що наркоманія існує не у нас), то прокуратура визнала недоцільним притягати винних до кримінальної відповідальності. Вони відбулися легким переляком і незначними дисциплінарними стягненнями.

А М. М. Нападовська, яка говорила про недосконалість штатно-фінансового розкладу, почала відчувати цю недосконалість на собі. Раптом виявилося, що у Приморській лікарні надто багато санітарок. А відтак треба скорочувати їх штат. У першу чергу — М. М. Нападовську. Можливо, ще декого. Поповзли чутки, що цього скорочення б не було, якби ото не вихопилася Марія Миколаївна з тією критикою. Санітарки зчинили крик, і... скорочення не відбулося. Але М. М. Нападовській почали змінювати режим роботи, переводити з місця на місце, внаслідок чого вона втратила десять карбованців доплати за нічні чергування. Звичайно, десятка, як кажуть в Одесі, не гроші, але, якщо взяти до уваги зарплату санітарки, то М. М. Нападовська відчула себе скривдженою і морально, і матеріально. Поки їздила в район, область, навіть у Москву із скаргами на неправильні дії В. С. Дяченка, головний лікар звільнив її з роботи за прогули, хоча члени профкому більшістю голосів були проти її звільнення.

Народний суд, зважаючи на цей факт, поновив санітарку на роботі.

Але зате М. М. Нападовська була виведена із складу профкому, звільнена від обов'язків заступника секретаря парторганізації. За що? А щоб не виносила сміття з хати, не зводила «наклепів», щоб знала, як критикувати. «Протиставила себе колективу», «кар'єру хотіла зробити»,— так висловлюються нині про М. М. Нападовську деякі працівники лікарні. Й не лише висловлюються.

Приміром, захотіла Марія Миколаївна виступити на відкритих партійних зборах 3 вересня 1987 року, а кілька настроєних проти неї співробітників демонстративно піднялися і вийшли. А в підсумку Марії Миколаївні... оголосили догану. За те, що зірвала (?!) збори. І тепер вона обтяжена аж трьома доганами: однією по адміністративній лінії, двома по партійній. Назрівала навіть пропозиція про виключення М. М. Нападовської з партії. А ось тепер у дільничній лікарні починає витати думка: чи не можна, використовуючи Закон про трудові колективи, винести вердикт — не бажаємо працювати із нею!

Отакий кінець історії, що з дуже дрібненької стала дуже великою.

— Тепер не знаєш, що можна сказати, а що — ні. Боїшся, щоб за якесь слово не перепало,— тривожаться медсестри В. Ф. Іванько, М. М. Торбинська, Н. І. Мартиненко. — Адже говорив на зборах голова об'єднаного райкому профспілки Олег Леонідович Фролов: «Наступного разу не обирайте до профкому тих, хто голосував проти звільнення Нападовської». І натякнув, що має бути ще один тур скорочення.

То що можна порадити тим, хто в Приморській дільничній лікарні раптом намислить висловити якісь критичні зауваження? Адресуємо їх до статті головного лікаря районної лікарні В. А. Савельєва, надрукованої у газеті «Советское Приднестровье» 22 грудня 1987 року. Наведемо невеличку урочисту цитату з неї: «У райкомі партії тепер будують роботу на основі демократизації і гласності, враховують думку широких верств населення. З будь-якого питання можна звернутися до будь-якого керівника району. Критикувати можна не озираючись і не побоюючись за наслідки».

Аби ж то так. Як кажуть, дай боже нашому теляті вовка з'їсти.

Медики знають: якщо в організм ввести несприятливі для нього речовини або ліки, то починається алергічна реакція, іноді навіть бурхлива. У нашому випадку навіть незначні лікувальні дози критики виявилися неприйнятними для організму Валентина Сергійовича Дяченка і дали небажаний побічний ефект. А його ж таки б не було, якби ото всі зусилля, витрачені на чвари, конфлікти, суди-пересуди, на догани та були спрямовані, говорячи медичною термінологією, в реабілітаційне русло, тобто — на поліпшення справ. Ну, чого б оце лікарню й досі опалювати дідівським способом — пічним методом, коли в селі вже є опалення парове. В будинках колгоспників санвузли не гірші, ніж у містах, а хворі й уночі, і в холод, і в дощ прямують через усе подвір'я лікарні. Буває, призначають хворим ліки, а діставай їх, як хочеш, мобілізуй усю рідню, друзів і знайомих... І в палатах, та ще й у прохідних, лежать по десятку чоловік... Та хіба ще мало інших невирішених проблем у приморських медиків? Ось куди треба докладати енергію головному лікареві, та й колектив направляти на добрі діла. А не цькувати й переслідувати людей, які вважають своїм обов'язком сказати прямо, що перебудова має бути перебудовою, а не словесною демагогією, за якою приховується нетерпимість до тієї ж перебудови.

В. БУЛАВКО.

Одеська область.

P. S. Коли матеріал був уже підготовлений до друку, в редакцію знову надійшли листи від працівників Приморської дільничної лікарні, в яких вони повідомляли, що після від'їзду кореспондента Перця Валентин Сергійович Дяченко заявив: «Будемо звільняти з роботи. Причому — з допомогою профкому. І тоді ніякий Перець не допоможе».

Як бачимо, алергічна реакція на критику прогресує. Дивно тільки: чому її не помічають в Одеському облздороввідділі?

В. Б.

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

ЧОПИК У СЕРВІСІ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬКА область. (Кор. ТАП). Велика кампанія по заготівлі чопиків розгорнулася у житлово-комунальній конторі калуського об'єднання «Хлорвініл». Поштовхом до неї послужило те, що у багатьох будинках об'єднання повиходили з ладу сушилки для рушників.

— Тому ми і вирішили,— пояснив кореспондентові ТАП начальник жеку М. М. Рибаков,— познімати у ванних кімнатах квартиронаймачів ті сушилки, а труби позатикати чопиками. Принаймні, це значно дешевше, аніж ремонтувати усю гідросистему. Свій почин ми апробували на квартирі Л. М. Дмитрик, яка мешкає у будинку № 8 по вулиці 50-річчя ВЛКСМ. Нарікань з її боку поки що немає.

ДИТСАДОК-БАСЕЙН

КИЇВСЬКА область. (Кор. ТАП). Батьки дітлахів, які відвідують садок села Хоцьки Переяслав-Хмельницького району, позбавлені клопотів про загартування своїх нащадків. Позбавили їх майстри з райміжколгоспбуду (тепер агробуду), очолюваного А. Ф. Кошелевим. Залишивши після себе дірявий дах, вони надали дітям чудову можливість приймати холодний душ кожного разу, коли йде дощ. Ями з водою, що утворилися навколо дитсадка відразу після закінчення будівництва, служать за відкриті басейни. А до зими закритим басейном стане кімната для ігор — як тільки догниє підлога, під якою вже сьогодні хлюпоче вода.

Мал. В. МОНАСТИРСЬКОГО

— Чому ви не дбаєте про охорону навколишнього середовища?
— А навіщо його охороняти? Кому воно таке потрібне!

КОЛЬОРОВА НЕВДЯЧНІСТЬ

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО перця

ПОЛТАВСЬКА область. (Кор. ТАП). Невдячні клієнти трапилися завідуючому Козельщинським фотоательє І. І. Бульбасі в особах молодого подружжя Чингаєвих із села Приліпки. Замовивши понад півроку тому весільні кольорові фотографії і заплативши за них 54 карбованці, Володимир і Олена постійно набридають Іванові Івановичу, вимагаючи віддати їм знімки. Забули молодята, що мали можливість милуватися майстерно зафіксованою щасливою у їхньому житті подією: адже фотографією В. і О. Чингаєвих тривалий час прикрашали вітрину ательє.

Мал. В. ГОНЧАРОВА

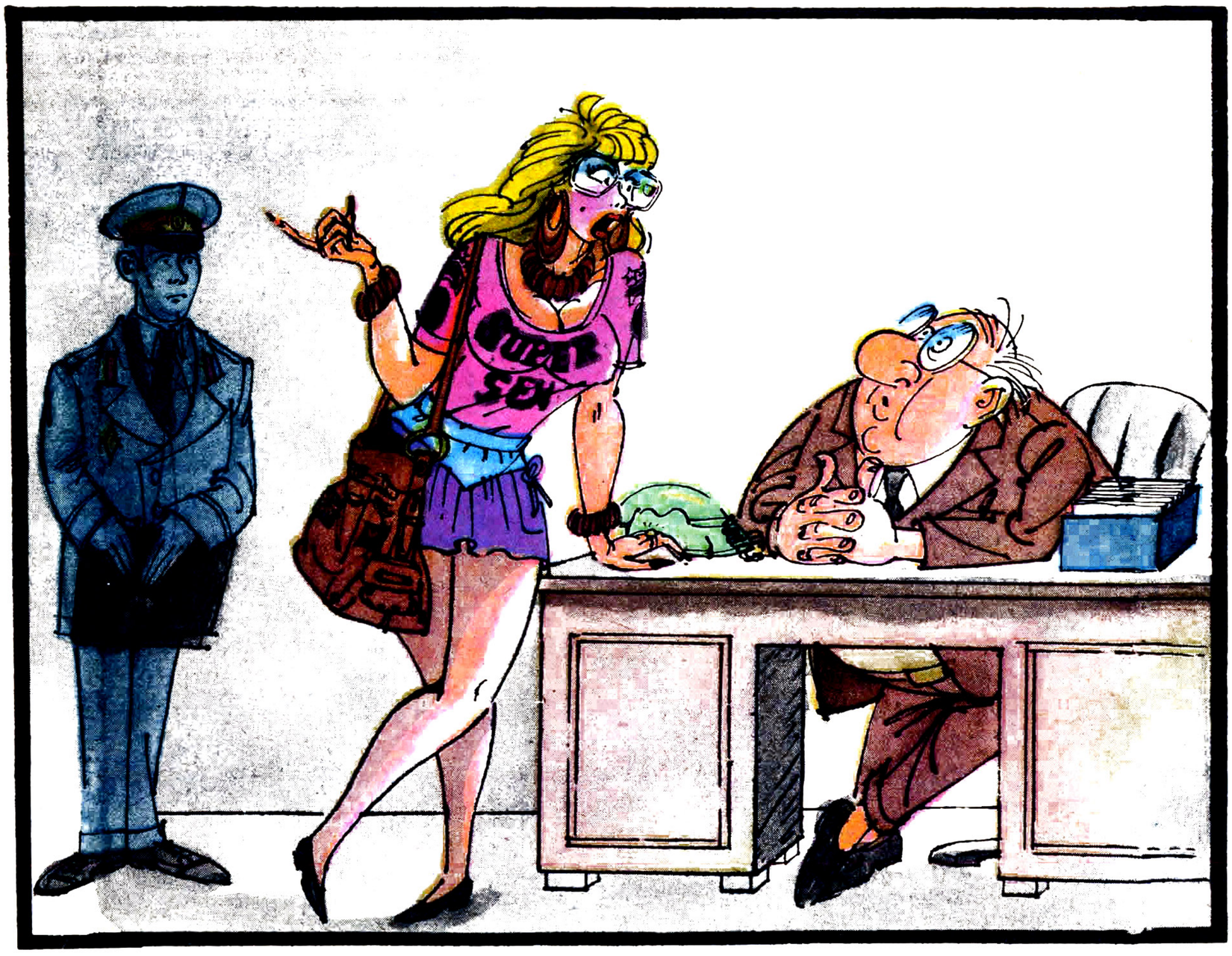

— Де б ви хотіли працювати?..
— Запитайте он у нього, це він мене сюди привів.

УСІ ДО П'ЯТИХАТОК!

УСМІШКА

Це лише з точки зору необізнаної людини все здається дуже просто: прийшов, сів і... поїхав. Насправді все дещо не так. Насправді, щоб кудись поїхати літньої пори, треба часом продемонструвати зразки винятковой цілеспрямованості, винахідливості, фізичної загартованості і вимогливості як до себе, так і до інших.

Зрештою, ви самі в тім можете пересвідчитися, пішовши на вокзал. Залізничний, приміром. Чи автобусний.

Прийшли, значить. Стали в чергу. Для повноти вражень краще в ту чергу, де продають квитки у південному напрямку. Туди, де за далеким обрієм мрійливо хлюпочуть теплими хвилями сині моря.

Отож, стоїте. Можна стояти мовчки, можна поспілкуватися з оточенням.

— Ви на який потяг? — питаєте у дужого хлопця, що стоїть перед вами.

— На новосибірський.

— А хіба на нього тут дають?

— ??

Ясно.

— Хто на одеський? — звертаєтеся до черги.

— Усі на одеський! — гукає маса. В тім числі й дужий хлопець, що стоїть перед вами. І особливо виразно виділяється в тому хорі бас з-під самісінького віконця.

— Хто на сімферопольський? — по якійсь хвилі питаєте ви.

— Усі на сімферопольський! — дружно одповідає черга. В тому числі й дужий хлопець та бас із-під віконця.

Ясно.

Силкуєтесь просунутись до віконця, щоб усетаки з'ясувати, куди ж дають квитки. Але кільце довкола отвору в стіні, яке складається з розпашілих тіл, враз щільно стискається. Ще донедавна начеб сонні кандидати в пасажири ніби по команді збуджуються: «Куди преш?»

— Та там же все написано,— чи то втішає, чи то благає вас якийсь дідусь в окулярах. — От якби я добре бачив...

Вивчаєте написи на склі. «Каса працює з... до...», «Перерва на обід з... до...» Хоч про те, куди квитки продають, жодним словом не сказано, все ж якось легше стає.

Стоїте, значить. У цей час, хтозна-звідки, бабуся з клунком:

— Синочки, до П'ятихаток дають?

Мовчанка. Мо' й дають, мо' й не дають.

— А ви, бабусю, в довідкове бюро зверніться,— радить молодик.

— Та де ж воно, синочку, те бюро?..

Бабусю ніхто не слухає. Маса тим часом знову згуртовує свої ряди. Бо зазіхають на її кровне. Бо якась завзята молодиця із малям на руках затято пішла на штурм бастіону.

— Пропустіть матір з немовлям! — каже.

— Усі тут матері! — дають їй рішучу відсіч кандидати в пасажири, котрі поближче до віконця.

— І всі з немовлятами! — гудуть баси.

— Ідіть у кімнату матері й дитини,— радить молодик із вельми елегантною зовнішністю. Такий іззовні елегантний, що, мабуть, і руку молодиці поцілував би. Якби у неї руки не були зайняті. Та ще якби йому не треба було чатувати своє місце в черзі. Позаяк усіх цих умов нема, то він теж гукає: «Куди преш?»

А ви, мабуть, думали: прийшов, сів, поїхав. Літньої пори, у час відпусток, це дещо не так робиться. Непросто це.

Іван ДУБЕНКО.

м. Київ.

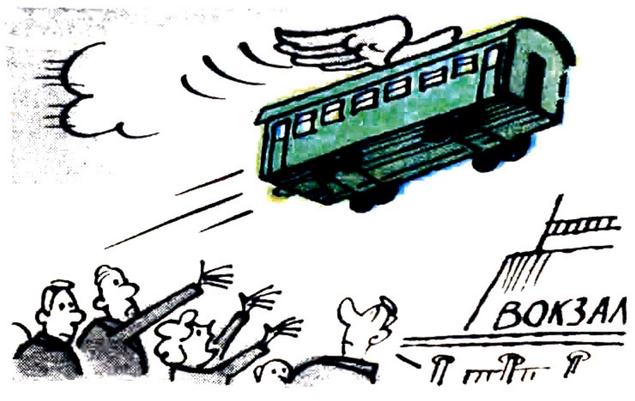

ТЕЛЕГРАФНЕ АГЕНТСТВО ПЕРЦЯ

КУРСИ ДЛЯ НОВОСЕЛІВ

ДОНЕЦЬКА область. (Кор. ТАП). При міськвиконкомі м. Кіровського відкрито тижневі курси для жителів будинку № 9 з 18-го кварталу, зданого в експлуатацію Макіївським домобудівним комбінатом у грудні 1987 року. За тиждень новосели навчаться створювати собі нормальні житлові умови без газу, гарячої води, сантехніки, обходитися без під'їзної дороги до будинку. Курси відкрито з ініціативи начальника комбінату т. Гринька М. І., а також керівників міськвиконкому, які без будь-яких сумнівів прийняли халтуру і виписали новосельцям ордери.

КІНЕЦЬ СЕНСАЦІЇ

ЗАКАРПАТСЬКА область. (Кор. ТАП). Цікавий випадок зареєстрували етнографи в селі Стужиці Великоберезнянського району. Всі його жителі були феноменально обізнані з подіями світового і загальносоюзного масштабу і зовсім нічого не знали про те, що діється в республіці. З'ясувалося, що їхні телевізори чомусь показують лише першу програму ЦТ. Так луснула наукова сенсація про незвичайні властивості мешканців села, яка вже, було, почала поширюватися серед науковців.

Чому охрип Валентин Вікторович?

Одного дня трапилася історія, яка буквально приголомшила Валентина Вікторовича Онищенка. Він — керуючий трестом «Київліфт» — застряг... у ліфті. Трапилося це між сьомим і восьмим поверхами будинку № 3-А, що на проспекті 50-річчя Жовтня у Києві. Спочатку він, як і належить мужчині, заспокоїв себе і сказав: «Без паніки!» Потім по черзі натиснув усі кнопки, які були в кабіні. Але ліфт не зрушив з місця ні на сантиметр. Тільки лампочка кілька разів мигнула, ніби погрожуючи погаснути. Через кілька хвилин Валентин Вікторович натискав кнопки, як віртуозний баяніст. Результату — ніякого. Окрім того, що лампочка ще раз блимнула і таки погасла. В. В. Онищенко хотів з досади грюкнути по дверях кулаком, але згадав, що це державне майно і його треба берегти.

І тоді він набрав повні груди повітря і несміливо вигукнув:

— Допоможіть!

Валентин Вікторович чув, як сходовими маршами, сопучи, тупотіли мешканці будинку. Деякі зупинялися, але почувши незнайомий голос, дибуляли далі. І тільки один захеканий дідусь, який вирішив трохи перепочити після крутого підйому, підійшов до кабіни ліфта:

— Чого репетуєте? Мешканців лякаєте? Може, хто спить зараз, може, комусь у третю зміну...

— Я — керуючий трестом «Київліфт» Валентин Вікторович Онищенко,— почулося з шахти ліфта.

— Що, роботу ліфтів перевіряєте? Давно час. А то він у нас день працює, два — стоїть. Це добре, що керівництво само контролює... — схвально закивав головою дідусь.

— Я застряг... — перебив його керуючий трестом. — Будь ласка, натисніть кнопку виклику ліфта.

— Так вона на нашому поверсі, відколи здали будинок, не діє,— проінформував дідусь.

— Тоді, може, в опорний пункт по ремонту ліфтів сходите? Він же у вас у дворі.

— Ну й що? Ну, сходжу, запишуть там заявку. А коли ліфт пустять — невідомо. «Хіба ви одні? — скажуть. — Он і в сусідніх будинках на вашому проспекті теж ліфти не працюють. І в будинку 1-А, і в 1-Б, і в 3-Б, і в 5-А, і на вулиці Картвелішвілі, 1, 3, 5, і на вулиці Сім'ї Сосніних, 2-Б, 2-В... Та, до речі, той пункт тільки до сімнадцятої години працює. Так що уже скрізь зачинено...

— Тоді, може, аварійну службу викличете?

— Гадаєте, вона отак зразу й приїде? Ми — у курсі, не раз викликали... Може, вам краще бутербродик принести?

— Аварійку викличте! — розсердився Валентин Вікторович. — І скажіть, що керуючий «Київліфтом» Онищенко застряг. Щоб там не барилися.

— Будь ласка,— тільки й мовив дідусь і зайшов до своєї квартири. Десь через п'ять хвилин повернувся з бутербродом. — Ось приніс підкріпитися! — гукнув у щілину.

— А аварійку викликали?! — обурився В. В. Онищенко.

— Викликав. Але, не знаю, чи й приїдуть. Кажуть: «Ви, діду, свої жарти киньте. Ви сьогодні вже третім будете, хто нам дзвонить і каже, що у ліфті їхнього будинку Валентин Вікторович Онищенко застряг».

Хто його знає, як би закінчилася ця історія, якби не нагодилися дві бабулечки. Одна з них просунула у круглий отвір свою ковіньку, крутнула нею: «На ліфтерів мало надії, то ми з Митрофанівною самі наловчилися ліфти пускати». Не встигла вона це сказати, як ліфт весело погуркотів донизу.

Кажуть, що приїхав того дня на роботу обурений Валентин Вікторович, викликав начальника управління «Київліфт» М. М. Задьору і грюкнув по столу кулаком. А може й не грюкнув. Може, знайшлися у нього і якісь теплі слова. На те він і керівник. Суть у тому, що Микола Миколайович усе зрозумів. Приїхав на роботу — і викликав начальника дільниці по ремонту ліфтів № 8 А. П. Барбена. І теж сказав йому щось таке, після чого ліфти у вищезгаданих будинках запрацювали так добре, що не тільки Валентин Вікторович, а й мешканці згаданих будинків якби й схотіли, не могли б застрягти.

Звичайно, прочитавши цей фейлетон, В. В. Онищенко може заперечити — такої історії з ним не було. А от те, що ліфти за вказаними адресами (та й не тільки там — список можна продовжувати й продовжувати) працюють погано, йому заперечити буде важко. Оскільки ж Валентин Вікторович, як нам відомо, ліфтами теж користується, то цим фейлетоном ми і хотіли застерегти його від того, щоб він у таку кумедну історію не потрапив. Ми, як і всі кияни, бажаємо йому цього від щирого серця.

М. ПРУДНИК.

Мал. О. КОХАНА

— Дивись, як наш за ці півтора року підріс.
— А ти впевнений, що це наш?

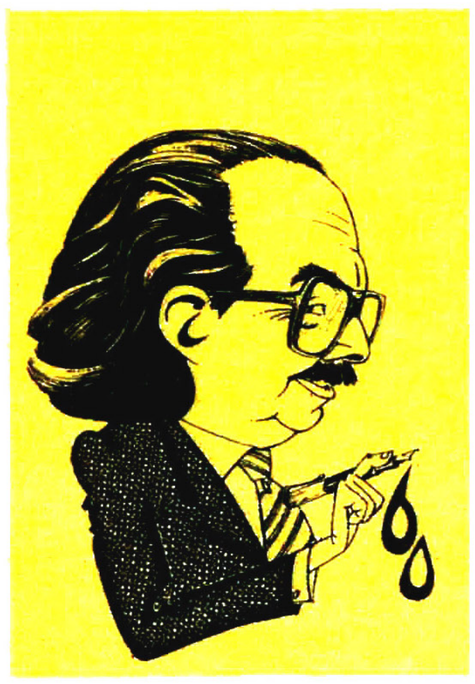

Дружній шарж В. СОЛОНЬКА.

ОПОВІДАННЯ ПРО ПЕДАГОГА-ГОРОДНИКА

Один городник, педагог за освітою, сіяв огірки в надії, що з них виростуть помідори.

Виростали, однак, огірки. Що саджаємо, те і маємо, як казав один підзахисний зовсім з іншого приводу.

Городник у такі справи не вірив, оскільки він був педагогом. Він вважав, що кожен сумнівний фрукт може стати суспільно-корисним овочем, якщо, звичайно, подолати спадковість, яка у ньому вкоренилася.

У огірків була жахлива спадковість, і вона вперто перетворювала їх на огірки. І тим упертіше, чим більше благ вони отримували. Як казав один підзахисний: чим більше награбуєш — тим більше тебе нагородять.

Замислився городник. Вони у нього, бач, чим ростуть, а він їм іще умови створює. Земельку під ними розпушує, водичкою поливає, добривами підгодовує. Ні, треба їм створити такі умови, щоб або зовсім не рости, або ж, будь ласкавий, рости помідором.

Перестав він їх поливати, перестав підгодовувати. Усе одно лізуть із землі огірки. Прикрив парасолькою від дощу — лізуть огірки.

Ну що з ними робити?

Узяв сапку, вирубав усе, що виросло. Наново посіяв.

Коли огірки полізли, знову вирубав, знову посіяв.

І так рік у рік сіяв і рубав, сіяв і рубав... І якось дивиться: лізе з землі щось червоненьке.

Великий урожай зібрав. Чудові помідори. З яких при бажанні можна виростити огірки.

Спадковість, звичайно, у них сидить, але ж вона теж до відомих меж.

ДАХ

Будинок почали зводити з даху, щоб одразу визначити висоту наших задумів.

Раніше ж як було? Задуми грандіозні, багатоповерхові, але до другого поверху дійдеш — розчин кінчився, до третього — цегли не завезли, а до четвертого просто фантазії не вистачає. А якщо з даху починати і звідти до землі рухатися, тут уже інша справа: не в невідомість кудись ідеш, а начебто повертаєшся додому.

Для робочої людини найулюбленіший процес — повернення з роботи додому. Отож ліпше за все починати будівництво з даху.

Дах зварювали на землі, а потім піднімали до потрібного рівня. Спочатку все було добре. Та не встигли крани від'їхати,— дах звалився на землю.

Раніше, коли починали з землі, нічого подібного не траплялося. Видно, чогось ми не врахували, чогось не розрахували.

Знову зварили дах, підняли на потрібну висоту. А він знову загримів. Та як загримів — на дрібні шматки, значно збільшивши собівартість будинку.

Ну, якраз тут нам усе зрозуміло: щоб знизити собівартість, треба підвищити продуктивність.

Підвищили продуктивність до десятого поверху, а собівартість підвищилась до одинадцятого. Бо дах знову загримів.

Підвищили продуктивність до одинадцятого, а собівартість підвищилась до дванадцятого. Бо дах знову загримів.

Хтось висловив думку: йому ж там просто триматися немає на чому.

Як це немає на чому? А наші плани? А наш ентузіазм? А, зрештою, наші високі зобов'язання?

«Віра!» — кричимо з землі. А він «майна» вниз. Ми «віра!» — а він «майна» вниз.

Мабуть, дощ буде: чуєте, як гримить у небесах?

А може, це знову гримить наш дах?

Фелікс Кривін

До 60-ліття від дня народження

ПІСЛЯ ЦИРКУ

Одного разу, коли у нас гастролював цирк, наш дворняга побачив уві сні, що його дресирують.

Дресирували його разом із рудим котом, який вічно спить, згорнувшись на сонечку, і теж, можливо, бачить уві сні, як його дресирують, бо це, мабуть, сниться кожному. Тут тобі і цукор, і пошана,— одне слово, служіння мистецтву.

Наш дворняга і кіт легко виконали поставлене завдання, та коли настав час одержувати цукор, дресирувальник сказав, що цукру поки немає, що він послав дружину по цукор, але вона ще не повернулася з магазину. Давайте, сказав дресирувальник, виконаємо друге завдання, щоб уже одразу отримати дві грудки.

Почувши, що цукру зараз не дадуть, кіт знову згорнувся на сонечку, а наш дворняга виконав друге завдання. Однак тут йому повідомили, що цукру в магазин не завезли. Після обіду завезуть, а поки можна попрацювати над третім завданням, щоб одержати одразу три грудки цукру.

Коли дворняга виконав третє завдання, з'ясувалося, що в магазин завезли цукор-пісок, а для дресирування потрібен рафінад, це будькому зрозуміло. Поки дружина дресирувальника збігає в інший магазин, у дворняги є можливість виконати четверте завдання і потім одержати чотири грудки цукру.

Виконання четвертого завдання співпало із звісткою, що рафінаду зовсім немає на базі. Можливо, його взагалі не випускає цукрова промисловість.

Поки зв'язувалися з промисловістю, дворняга виконав п'яте завдання, щоб одразу одержати вже п'ять грудок.

А кіт спокійнісінько спав і бачив уві сні зовсім інший метод дресирування: коли можна взагалі нічого не робити, а цукор одержувати.

Переклад з російської.

м. Ужгород.

Мал. А. ЮНА

— Вітаю! Ваш проект одержав дуже високу оцінку.

— Тому я вирішив доручити вам ще відповідальніше завдання.

— Звільніть Петренка від усіх інших розробок, ніяких громадських навантажень та овочевих баз.

— Ось вам вихідні дані.

— Тепер Петренко, мабуть, піде вгору. Синаші самого директора курсовий проект робить...

КОРОТКО КАЖУЧИ

● *Скільки зустрічається боязких спроб виявити сміливість!*

● *Жив за принципом: з ким багаті — тим і раді...*

● *Гласність — це тиша, доведена до відчаю.*

● *Які ж то треба мати права, щоб не мати ніяких обов'язків!*

● *Чим менше знав, тим більше стверджував протилежне.*

● *Його совість прокидалася тільки для того, щоб приспати пильність ближнього...*

Леонід СУХОРУКОВ.
м. Київ.

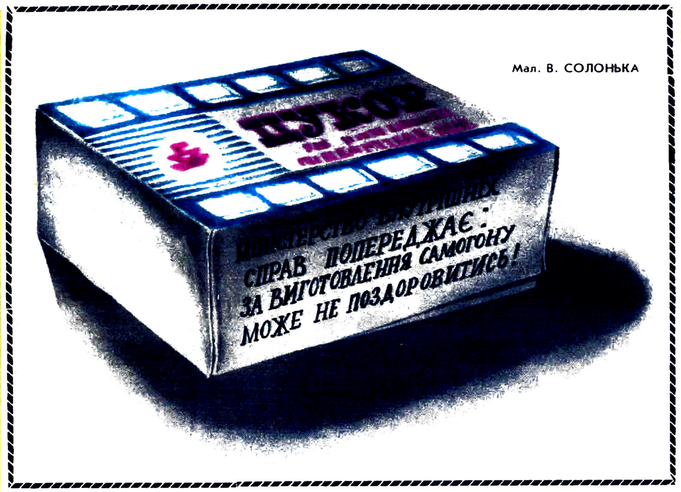

Мал. В. СОЛОНЬКА

Сміхохроніка

БУТИ ЦЬОГО НЕ МОЖЕ!

— А ви читали авантюрну повість письменника Станіслава Павловського у двадцяти дев'яти епізодах з кількома сновидіннями? — запитав я, зустрівши свого сусіду, палкого шанувальника сатири і гумору. — «Біг з перешкодами» називається. Її герой Дмитро Панасович Журавель дуже любить афоризми, славу і Марію Іванівну.

— Бути цього не може! — самовпевнено відповів сусіда.

— А ще у Станіслава Павловського є гумореска «Сила колективу». Так там головний герой літати умів.

— Бути цього не може! — повторив сусіда.

— А ще у цього гумориста є гумореска «Пришельці».

— Бути такого не може!

— Як це не може, коли я її сам у новій книжці письменника читав, у розділі «От народ пішов»?! — обурився я.

— Правильно, є там і такий розділ, і згадана вами авантюрна повість, і розділ «Неймовірні пригоди». А уся книжка називається «Бути цього не може!» Нещодавно у видавництві «Радянський письменник» вийшла.

— Так це ви увесь час назву книжки повторювали?! — нарешті здогадався я, і ми з сусідою весело розсміялися.

А ви, шановні читачі, вже прочитали нову книгу гумориста Станіслава Павловського? Ні?!

Бути цього не може!..

М. ВАСИЛЬЧЕНКО.

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

— Синку, а чи не можна її одягти?!
— Можна, але це буде коштувати дорожче...

ЧОГО Я НЕ РОЗУМІЮ...

Добрий день, шановний Перче! Дуже я полюбляю твої усмішки. Хочу і свою тобі запропонувати. Про те, чого я не розумію...

А не розумію, чому це, хоч колись весь світ називав нас гречкосіями, я вже п'ятнадцять років не їм гречаної каші.

Не розумію, чому, хоч нашу землю на хліб намазуй, я третю п'ятирічку не можу від потреби купити м'яса, м'ясних консервів та якісної ковбаси.

Не розумію, чому це я на 8 Березня не зміг купити любій жінці й онукам шоколадок або шоколадних цукерок. Довелося взяти карамельок, за що ледь не одержав такої ж прочуханки, як ото Карась від Одарки.

Не розумію, чому я вже стільки часу не п'ю вдосталь чаю з цукром, хоча бурякових ланів у нас загалом стільки, що деякі європейські країни мають менші території.

Не розумію, чого це запорожці, які щодоби вдихають тонни металургійного пилу, за швейними та пральними машинами змушені їхати аж до Москви-матінки.

Не розумію, чому, щоб придбати якісні леза для гоління, треба їхати за кордон, а щоб освіжитися після бриття одеколоном чи лосьйоном, слід мати сталеві ребра, аби ханиги їх не потрощили в черзі.

Не розумію, чого це військовий, у якого всі груди в орденах (у тому числі й афганських,— сам бачив), і його красуня, в якої день народження, стоять за пляшкою шампанського в двогодинній черзі поряд із хамигами.

Перче, оці «не розумію» я тобі міг би ще продовжити, але, по-перше, ціную твій час, а по-друге — ти й сам їх багато знаєш. Мешкаємо ж на одній річці. Так от ти мені у відповідь усі ці «не розумію» розтлумач. Тільки не так, щоб сушити собі голову, аби довести мені, що чорне — це біле і навпаки.

Твій давній читач Володимир ЛОМОВЦЕВ.
м. Запоріжжя.

ВІД ПЕРЦЯ. Цього доводити, вельмишановний Володимире Опанасовичу, не буду. Не в моїх це звичаях. Я й раніше проти своєї та, як кажуть, людської совісті не ходив. Що ж до названих Вами «не розумію», то скажу так.

Для того в нас і перебудова відбувається, щоб усе незрозуміле стало зрозумілим, а те, що його — незрозуміле — породжувало, перестало — й назавжди — існувати в нашому житті. На даний час, завдяки чесній і твердій позиції партії, усі ми вже добре знаємо, як безвідповідальне «застійне» керівництво спричинило великі негативні явища в усіх сферах суспільного буття держави. Знаємо, осмислюємо і... А ось тут, як на мене, найголовніше. Я хотів сказати: ...і кожен на своєму місці перебудовує своє ставлення до справи, від міністра до робітника,— але схаменувся. Ні, ще далеко не всі перебудовуються — від того ж міністра до того ж робітника. І поки кожен з нас не усвідомить найгострішої необхідності чесно і якісно виконувати свої безпосередні обов'язки,— про які кардинальні зрушення в економіці та соціальній сфері годі буде й говорити. Дядя зі сторони не прийде і не зробить. Усе ми повинні робити самі. У тому числі — громадою виступати проти всього і всіх, хто гальмує перебудову, хто ставить палиці в колеса госпрозрахунку і самоуправлінню підприємств та колгоспів, хто намагається в зародку придушити кооперативи, хто створює штучні дефіцити й кому вигідні черги, а разом з ними — дефіцитами і чергами — незадоволення людей. І тут я — з Вами, Володимире Опанасовичу, і з усіма своїми однодумцями-читачами.

КРУГООБІГ... ЯЄЦЬ

Із цим дивом я зіткнувся, коли моєму синові-школяреві для якихось дослідів знадобилося яйце. Причому — давнє. А де взяти давнє? Удома в нас яйця не залежуються, в сусідів — теж. Виручила одна тітонька, яка підказала, де запросто можна дістати скільки завгодно давніх,— наш кооперативний продовольчий магазин.

А справа, виявляється, ось у чому. Яйця, які люди приносять у магазин промислових товарів, щоб придбати речі, котрі продаються, як у нас кажуть, «на яйця», не позначаються штампами. От їх із промтоварного передають у продмаг, там ті яйця купують і знову несуть у промтоварний, і так — аж поки вони не почорніють. Отож для шкільних дослідів яєць вистачить іще надовго.

Таким чином, за школярів я спокійний. А от за кооперацію — не дуже. По-перше, міркую собі, кого ми дуримо? Самі себе. А по-друге, «промтоварне» заохочення населення до здачі продуктів у кооперацію явно вимагає вдосконалення — якщо не корінної зміни. Бо воно поки що заохочує декого і до зловживань.

Володимир СУПРУН,
черговий по станції Бородянка,
голова профкому.

с. Клавдієве
Бородянського району
Київської області.

СТАДІОНИ — НЕ ДЛЯ ПОЛОХЛИВИХ

Можу твердо сказати, що кіровоградські спортсмени — найчемніші, бо той, хто насмілюється тренуватися на місцевих стадіонах, вже нічого не боїться.

Скажімо, на стадіоні «Зірка» таке покриття зробили, що й знамениті брати Знаменські не ризикнули б бігати. А наші, нічого — гасають, лише підстрибують в небезпечних місцях, щоб ноги в щілинах не зламати.

А які прекрасні умови на стадіоні технікуму механізації сільського господарства! Футбольне поле тут нагадує гірський ландшафт, отож цілком можна альпіністів тренувати. Правда, керівництво технікуму якось виявило бажання його впорядкувати, щоб, мовляв, не наражати спортсменів на небезпеку, але на перешкоді цим відсталим поглядам став міський спорткомітет на чолі з його головою А. С. Подольським. І правильно — спортсмен повинен бути загартованим, як сталь.

Те ж саме й на стадіоні «Піонер», який, за свідченням старожилів, був колись улюбленим місцем проведення спортивних свят, а тепер нагадує полігон для прищеплення фізкультурникам навичок подолання пересіченої місцевості. Не забули й про болільників. Лави на стадіоні позривали — «боліти» треба активно, стоячи. Вже й огорожу подекуди розібрано. Мабуть, для того, щоб наблизити спорт до широких мас.

Я певен: якби республіканський спорткомітет встановив приз «За мужність на спортивних заняттях», першими б одержали його кіровоградці.

С. КОЛЕСНИКОВ.

м. Кіровоград.

„Словами і туди і сюди, а ділами-нікуди"

perec-ua. perec-ua.

НАРОДНЕ ПРИСЛІВ'Я

Листи читачів про НЕперебудову

БУЛА ТА СПЛИВЛА...

Річка Сухий Омельник ділить містечко Глобине на дві частини. І в кожній є свої перетворювачі природи. Наприклад, вище за течією розташований цукрокомбінат. Він зливає в річку відходи цукрового виробництва. А трохи нижче, майже в самому центрі міста, височать цехи маслозаводу. Він активно насичує річкову воду відходами молочної переробки. Мабуть, у зв'язку з цим про достойніста річки доводиться говорити в минулому часі.

Колись у мальовничому Сухому Омельнику водилося багато риби, вода була чиста й прозора. Тепер вдовольняємося лише запахом... приток, які течуть від згаданих підприємств.

Але що цікаво: ні господарники, ні «батьки» міста його не помічають. Через поганий нюх? Не знаю, не буду стверджувати напевне. Але керівництво району робить вигляд, ніби з річкою нічого не сталося і вона являє собою таке ж райське дивоглядя, як і колись. І накше навіщо було вкладати значні кошти у влаштування центрального міського пляжу? Знайти сміливців, які б наважилися тут купатися, непросто. Глобинчани віддають тепер перевагу пляжам на Пелі, Хоролі, Сулі... Правда, добираться туди довгенько, але на що не підеш заради спілкування з природою, до якої не встигла докласти свою могутню руку людина?! Точніше, господарникнехлюй, який, бездумно виконуючи плани сьогоднішнього дня, не думає про наше завтра.

Скільки не протестували глобинчани і мешканці порічкових сіл — Пустовійтового та Обозівки — нічого не змінюється, і річка планомірно вбивається.

Олександр ЛОГВИН.
Полтавська область.

ХТО ЗА?

Що може наготувати кухар, якщо його під час навчання не піднускати до плити? Деруни з сирих яєць, борщ із вермішелі, кисіль із салом, ну й інші такі ж чудернацькі найдки.

А як навчиться обробляти землю майбутній механізатор, якщо бачитиме ріллю лише на плакатах, розвішаних по стінах?

Це питання непокоїть нас уже давно, оскільки сільські профтехучилища Тернопільської області — а усього їх десять — мають землі у своїх учбових господарствах хіба що для ручного обробітку. Але ж ми готуємо учнів не для сохи та сапки.

Звичайно, хлопці наші дещо таки вміють, але не завдяки власній навчальній базі. Скажімо, чи не першими в Союзі ми запровадили бригадний підряд. Уже три роки училища складають угоди з колгоспами на обробіток землі: в 1985 році — 685 гектарів, у 1986-му — удвічі більше, цього року — 2500 гектарів. Є в нас і училищні кооперативи: «Росинка» — у Почаївському СПТУ-21 — по вирощуванню полуниць, «Ранок» — у Будинівському СПТУ-28 — картоплі та ранніх овочів, «Ромашка» — у Збаразькому СПТУ-25 — лікарських рослин...

Усе це — і підряд, і кооперативи — добре й потрібне, але головне: учбові господарства СПТУ повинні мати стільки землі, щоб кожен наш випускник виходив у життя, сказати б, механізатором-асом. Скільки ж треба? За нашими розрахунками — по 250—300 гектарів. І, хоч є відповідні вказівки республіканських та обласних органів, справа щось не дуже рухається.

Тут є ще один важливий момент: маючи у своєму розпорядженні науково обгрунтовану кількість ріллі, наші училища самі себе ще й годували б і не брали б у держави ні м'яса, ні молока, ні овочів. Хто за це? Якщо всі — допоможіть майбутнім господарям землі!

Роман НИКОЛИШИН,
інспектор Тернопільського
обласного управління
профтехосвіти.

КАЗНА-ЩО З РОЗМАХОМ

Керівництво нашого колгоспу імені XXI з'їзду КПРС вже як задумає щось робити, так робить це з розмахом...

Так, у 1982 році задумало воно збудувати в колгоспі зерносушильний комплекс. Закупили обладнання, заплатили чималеньку суму грошей тодішній базі «Сільгосптехніки» за доставку. Головний механік колгоспу те обладнання прийняв, документи про комплектність підписав і, певно з якихось високих технічних міркувань, усю ту механізацію звалив просто неба біля зерноскладу.

Коли кинулися будувати, то з'ясувалося, що частину обладнання розтягли, частина не підходить, а чимала кількість його від довгого лежання на свіжому повітрі взагалі вже ні на що не годиться. На тому все й скінчилося.

Трохи відхекавшись від такої ударної праці, почали зводити тридцятитонну вагівню. Ваги закупили, в колгоспному саду екскаватором котлован викопали, будівельних матеріалів понавозили, і молодці-монтажники, яких запросив голова правління колгоспу М. П. Петрійчук, заходилися впихувати ваги в котлован. А оскільки вони туди не влазили, обрізали їх електрозварюванням. Врешті й тут велика купа металобрухту вийшла.

У 1985 році задумало кормоцех спорудувати. Приміщення вийшло хороше, гріх будівельників лаяти, а от фундамент вимурували не під ті машини, які закупили. Кінець кінцем, за принципом «Косо, криво — аби живо» обладнання встановили. Однак толку — ніякого: кормоцех не працює.

Десятки тисяч колгоспних грошей вже викинуто на будівельний ентузіазм наших керівників, а користі господарству від цього, як з комара вовни.

Отак і будуємо казна-що, зате з розмахом.

Думається, якби за ці нездійснені прожекти наші керівники розплачувалися власним коштом, вони б сім разів приміряли і прикинули, перш ніж за щось братися.

М. МУСІЙЧУК, П. ПЕРЕСИПЧУК, А. ШЕВЧУК, О. ОГІРЧУК.

с. Павлівка
Погребищенського району
Вінницької області.

ЯК ПЕСИК СОБІ РОБОТИ ШУКАВ

Гарненький песик Бурчик — як намальований: увесь сіренький, живіт білий, а на спині і під оком великі чорні плями. Та чомусь не любили його у дворі. То курка дзьобне песика, то гуска поженеться за ним, то качка скубне за хвостика.

І задумався Бурчик: чому воно так? Усі тварини як тварини, ніхто нікого не кусає, не дзьобає... А йому проходу не дають. За що?!

І вирішив Бурчик: це тому, що він нічого не робить. Он півень, скажімо, співає, курка — яєчка несе, корова — молоко дає, вівця — вовну... Тільки він ніякої користі нікому не приносить.

— Так далі жити не можна, треба неодмінно якесь діло собі знайти,— вирішив Бурчик і подався з двору. Та раптом спинився.

«Але ж я не вмію нічого робити,— подумав.— Треба у когось повчитись...»

Перебіг город і опинився на зеленій леваді, на якій рясніли квіти. Бачить — бджілка мед бере. Бурчик до неї:

— Бджілко-бджілко, навчи мене мед з квіток збирати.

— Д-з-з? Не мож-ж-жу. Адж-ж-же ти не бдж-ж-жілка і літати не вмієш.

Засмутився Бурчик та й побіг далі. Коли чує — дятел по корі дзьобом стукає, дерево від личинок та короїдів лікує. Бурчикові сподобалася ця корисна праця.

— Дятлику-лікарю, навчи мене цієї роботи...

— Що ти? — відказав дятел. — У тебе ж ні крил, ні дзьоба немає...

Знову засмутився Бурчик. Аж зирк — їжак грибочки на собі несе. «Мабуть, запаси на зиму робить, щоб діткам було що їсти»,— подумав песик і сказав:

— Їжаче-добряче, навчи мене гриби збирати і додому носити.

— Хе-хе-хе!.. Ото встругнув,— засміявся їжак. — Так у тебе ж голочок немає.

Аж мало не плаче з досади Бурчик. Він мусить навчитися щось робити, що б там не стало!.. Але ж у кого?.. Коли гульк — бобри хату ставлять. Бурчик до них:

— Бобрики-бобрики, навчіть мене будувати.

— Не по тобі ця справа,— сказали бобри. — Тут природжений хист потрібний. Шукай свою роботу...

«А де ж вона, ота моя робота?.. — думає Бурчик. — Де її знайти?»

Та й пішов собі, а куди — й сам не знає. І раптом бачить — чиїсь вівці у зеленій пшениці пасуться.

«Еге, то вони в шкоду зайшли,— думає,— треба вигнати!»

І кинувся до овець.

Побачили вівці Бурчика — і мерщій із пшениці.

— Ти славний песик,— сказав йому хлопчик, що пас овець, і дав шматочок смачної-пресмачної ковбаси. — Залишайся зі мною. Будемо разом овець завертати. У тебе це чудово виходить...

Бурчик радо згодився. Ось він і знайшов свою роботу!

Григорій РІЗНИК.

Красти чи не красти?

Черкаське море котить хвилю на золотоніський берег. А на березі хлопці-молодці з Черкаської пересувної механізованої колони республіканського комбінату «Укрсільгоспрембуд» (нині колишнього) закушують юшкою.

— Як на мене,— імпровізує майстер Б. М. Маслов,— ото я бачу тут два моря...

— Перебрав Борис Михайлович,— констатують колеги,— скис...

А майстер веде далі:

— Одне — то вода, а друге — то грошва тутешніх колгоспів...

— За те друге,— підносить поставець начальник ПМК Костягін. — Щоб черпати й не вичерпати!

...Колгосп «Росія» Драбівського району взявся за спорудження житлових будинків для молодих спеціалістів. Та от заковика: будівельних матеріалів катма, столяри відсутні.

Вдарили чолом Черкаській ПМК.

— Матеріали ми вам виділимо,— втішили будівельники,— але не за спасибі...

Словом, замовники підписали форму № 2, сплатили процентовку і... кинулися шукати шабашників, які б спорудили будинки. А підрядчики, окрилені успіхом, витрусили колгоспну касу і заповзялися ловити інших клієнтів.

...Олексій Євтихійович Білоус пригадує:

— Захворів я. Сиджу вдома, нудьгую... Аж ось на поріг — майстер Черкаської ПМК Маслов Борис Михайлович.

«Хочеш підзаробити, чоловіче?»

«Нога не ходить».

«А ходити й не треба. Напиши заяву й чекай. Зарплата у нас із доставкою додому».

— Не подумав я, погодився...

На пропозицію майстра Маслова написати заяви дружно відгукнулися інженер-електрик із села Привітного В. Б. Кушніров, будівельник з Веселого Кута М. В. Грицаченко та ще кілька чоловік, ласих на дурничку. Не поворушивши й пальцем, вони привласнили близько 5 тисяч державних карбованців.

...Запримітивши біля каси сторонніх людей, інспектор по кадрах Черкаської ПМК Г. М. Бабко збунтувалася:

— Не буду оформляти на роботу «мертвих душ»!

— Тоді шукай роботу деінде,— сказав Костягін і звільнив інспектора «за скороченням штатів».

Переборщив Леонід Васильович. Народний суд поновив Бабко на роботі. А кисла слава про Черкаську ПМК — незаконні побори та чадну пиятику — розповзлася по всіх усюдах.

Здавалося, «час розплати настав», але шахраям пощастило: республіканський комбінат, а з ним і Черкаську ПМК ліквідували.

Махінатори вигукнули «ура!» і, щоб надійно сховати кінці у воду, всі бухгалтерські документи ПМК кинули у вогонь. А потім учинили погром технічної бази та адміністративного приміщення.

Першим пішов «на штурм» сам начальник ПМК. Зірвав підлогу, вирізав автогеном 15 радіаторів центрального опалення, зняв сітку-огорожу. (Здобуті трофеї згодилися Леонідові Васильовичу при спорудженні власного котеджа).

Свою техніку ліквідована механолона мала передати Золотоніській ПМК-4. Передача також не обійшлася без інцидентів.

Головний механік М. С. Коваль осідлав трактор «Бєларусь» і поїхав на Золотоніський консервний комбінат завідувати складом. Влаштувавшись на посаду головного інженера в райколгоспбуд, Костягін потягнув за собою будівельний кран. Трактор «Т-1», зварювальні апарати, автомобіль «Москвич» зникли безслідно.

Щоб підбити підсумки бурхливої діяльності керівників розформованої ПМК, на місце подій прибули ревізори. Встановили приписки, взяли письмові зізнання у підставних осіб, звернулися й до головних «героїв».

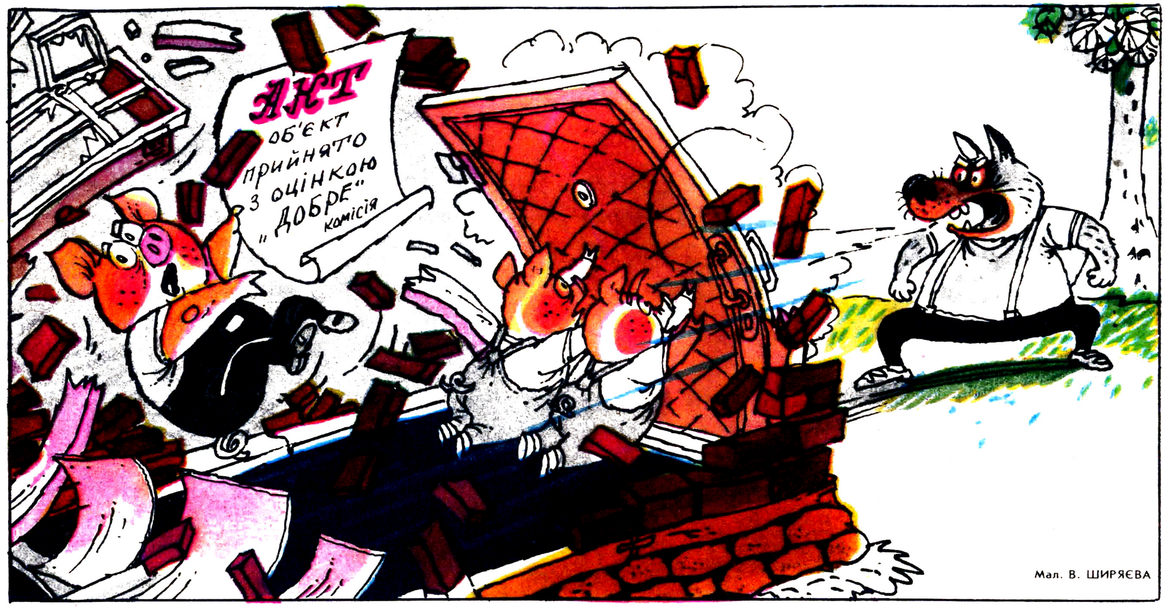

Мал. В. ШИРЯЄВА

— І казав же тобі, Наф-Наф, не зв'язуйся з агробудом!

— Особисто я,— сказав майстер Маслов,— ні в чому не винен. Гроші підставним особам виплачував касир.

Начальник ПМК на запитання: на якій підставі «мертвим душам» нараховували щедру зарплату,— пояснив:

— Бо це були спеціалісти високого класу...

Звичайно, таке пояснення хоч кого зіб'є з пантелику. В усякому разі, працівники Золотоніського райвідділу міліції Тетьора і Сироватень, до яких потрапила ця справа, опинилися в повній розгубленості. З одного боку, матеріали ревізії та розслідування, проведеного громадською приймальнею райгазети «Прапор Леніна», свідчать про те, що спритні хлопці з ПМК «нагріли» державу й колгоспи більш як на чверть мільйона карбованців. А з іншого боку... Хороші ж хлопці! І ніяк не наважувалися дати їхній справі хід. А ще з іншого, тобто, вже з третього боку, що ми маємо? Маємо неприємні чутки, які кидають тінь на честь міліцейського мундира! Нібито слідчі зробили усе, аби голосна справа виглядала якомога тихішою і невинніішою. Незрозумілим чином звели її до самого лише майстра Маслова, а головний організатор і натхненник усіх махінацій Костягін зостався збоку... Як накажете у такій обстановці діяти?

— Ех ви, тюхтії! — нарешті розсердилися на своїх нерішучих колег співробітники Черкаського обласного управління внутрішніх справ. — Ану дайте сюди ваші гросбухи!

І в один прийом передали справу майору міліції Канівцю, а той «об'єктивно» припинив її по амністії (як розкрадання до 20 тисяч карбованців). Вражена золотоніська громадськість тільки ахнула! Бо треба вам сказати, що це вже другий випадок, коли караючий меч Феміди, просвистівши над головою одного з наших знайомих,— а саме майстра Б. Маслова,— не стяв з неї жодної волосинки: у 1983 році точно таким же робом УВС Черкаського облвиконкому припинило порушену проти нього кримінальну справу за амністією — на підставі липової довідки про те, що його, Маслова, нібито відзначено урядовою нагородою...

От любителі погріти руки в громадській кишені тепер і розмірковують: чи це взагалі їхньому брату *отака лафа тепер* буде, *чи тільки через одного*, вибірково? Іншими словами — красти чи не красти? І якщо красти, то скільки: лише до 20 тисяч чи можна й той... не соромитись?

Д. СКИБА.

Черкаська область.

Василь КРАВЧУК

НА ЕКСКУРСІЇ

— Ти чуєш, друже, ця он кам'яниця
Збудована ще тому п'ять століть!..
Могла б уже, здається, й розвалиться,
А от і досі — хоч би що! — стоїть.

Супроти неї навіть час безсилий...
Ото майстри-будівники були! —
Таку ось пам'ять по собі лишили!..
Чи то ж і нас згадає хто коли?

— Та не журись, колего: вже згадали
І навіть записали імена,
Бо у будинку тім, що ми здавали,
На тому тижні репнула стіна.

О, ДЕ ВИ, ШЕКСПІРИ!

Сучасний Ромео
Прийшов до Джульєтти
Й почав
під будинком
Горлати куплети.

Гітара аж стогне,
Гуде під балконом;
Ромео волає
Дзвінким козлетоном.

На поміч співцеві
З'явилась ватага,
«На повну» ввімкнули
Японського «мага».

Джульєтта ж не чує
Куплетів — хоч плач,
Бо в неї в кімнаті
Реве програвач.

Голосить, вибренькує —
Теж про любов...
Ой, Ромцю-Ромео,
Даремно прийшов...

Зате за стіною
Старі Капулетті
Аж морщаться — глухнуть
Од горе-куплетів.

Монтеккі також
Супокою не знають —
Чи то валідол,
Чи снотворне ковтають...

О, де ви, Шекспіри! —
Сюжет-бо — незвичний!
О, де ти, наш друже,
Районний дільничний?!

ЧУЖА КИСЛИЦЯ

У Гната — чудо не садочок:
Навколо хати — холодочок,
А яблуні (сортів усяких!)
Зародять — підпирай гілляки!..

Живи собі та тішся, Гнате...
Так ні ж бо! — Гнат не може спати!
Бо у його сусіда — Гриця
Вродила яблучка кислиця.

І вже з'їдає Гната лють,
І чорні завидки беруть,
І вже одне бажання в Гната:
— А всохла б ти йому, проклята!..

* * *

Біда то, людоньки, біда,
Як заздрість душу обсіда:
Тоді тобі й чужа кислиця
Медовим яблуком насниться.

ТУГА ЗА СЛАВОЮ

Байка

Розгелготались Гуси коло ставу:
— Перевели нінащо нашу славу!
Забула та невдячна людська маса,
Що створені ми не заради м'яса!
Заслуги славні гусячого роду
Є у культурі кожного народу:
Пером пробивши неуцтва пітьму,
Відкрили шлях ми грамоті, письму,
Чим людству забезпечили прогрес.
А нині — що до нас за інтерес?!
То ж — на перо вирощували гуску!
Тепер — на пір'я, пух та на закуску..

Мал. А. БОРДУНІСА

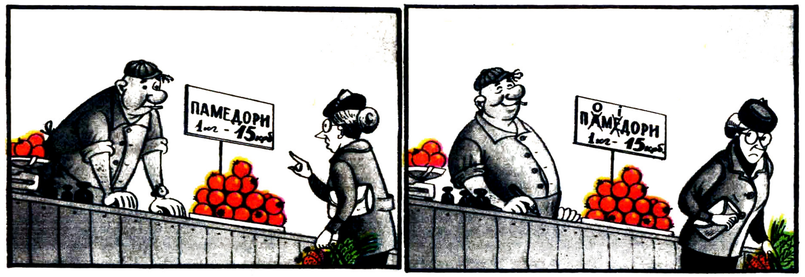

— А вам не соромно таке писати?

— Тепер усе правильно?..

І НЕ ПИВ

Зустрілися два приятелі.

— Ох і горе в мене,— каже Іван,— учора із сусідом Петром пропив десятку, а сьогодні жінка проходу не дає.

— Це дрібниця, — заспокоїв Пилип,— я і грама не випив, лише закваску зробив, а обійшлося це мені в триста.

Повідомив А. АНДРІЄНКО.

с. Микуличі
Бородянського району
Київської області.

СВИНЯ НЕ ВИННА

Молода пара заручилась, скоро повинно бути весілля. Наречена й каже нареченому:

— Іване, у тебе є велика свиня, треба її на весілля зарізати.

Наречений, будучи великим скупердягою, відповів:

— Боронь боже! Хіба свиня винна, що ми покохалися?!

Повідомив І. МОРОЗКО.

м. Стрий
Львівської області.

ВИБІР

Мати каже до п'ятирічного синка:

— Івасику, скоро лелека принесе тобі братика. Ти хочеш, щоб це сталося?

— Краще нехай мій братик принесе мені лелеку,— відповів Івасик.

Повідомив М. ВОЛОДКОВИЧ.

м. Запоріжжя.

ЧИ ГАРНА НАРЕЧЕНА!

— Приходьте до нас на весілля, син одружується.

— А наречена гарна?

— Гарна: не п'є і не палить!

Повідомив М. ХОДОРИЧ.

м. Фастів
Київської області.

ДИРЕКТОР І ДОГАНА

Я К СТВЕРДЖУВАВ один дотепник,— з виразкою шлунку і доганою жити можна.

Мені особисто у цьому плані щось сказати важко: виразки не заробив, і доганою рідна адміністрація не сподобила.

Спілкування ж із кількома приятелями-«шлунковиками» наштовхує на думку, що вони не так живуть, як скиглять, бо, навіть зустрівши на вулиці гарну молодичку, не лише не змінюють кислого виразу обличчя на бодай хоч трохи веселіший, а навпаки — стають іще похмурішими.

Ну, а як почувається людина з доганою, можна довідатися, познайомившись із Наталею Павлівною Островською.

Не дуже почувається. В усякому разі, на бадьорі пісні не тягне і безпричинна радість, як безтурботних оптимістів, її не охоплює.

Має ж Наталя Павлівна свою догану — та не просту, а сувору, до того ж іще й з занесенням,— за те, що Самуїл Іоханович Пріцкер давав волю рукам і язику, а вона — Островська Наталя Павлівна — вирішила цьому волюнтаризму покласти край.

У підсумку ледь не поклали край її директоруванню у 123-й київській середній школі.

До початку ж буремних подій, пов'язаних з ім'ям Самуїла Іохановича Пріцкера, вона попрацювала тут менше місяця.

Наталя Павлівна ще тільки входила у курс своїх нових справ, коли до неї прибула депутація учнів-старшокласників і педагогів. Із скаргою на вчителя історії та суспільствознавства С. І. Пріцкера. Скарга не стосувалася глибини його професійних знань і уміння вести уроки. Самуїл Іоханович знання мав і уроки вести умів.

Він не умів іншого — обмежувати свої контакти з прекрасною половиною учнівства, а саме: з дівчою,— виключно педагогічними рамками. Й тому сміливо виходив за них, даючи — повторю, фігурально висловлюючись,— волю рукам як безпосередньо у ході навчального процесу, так і в позакласний час.

Причому виявилося, що цей потяг до прекрасного С. І. Пріцкер демонстрував і в попередні роки. Однак учениці відверто говорити про його... кгм... ніжне рукоприкладство не наважувалися, позаяк кавалер-історик не втомлювався нагадувати їм про те, що оцінки з його предметів входять у атестат. Що ж до попередніх директорів школи, то вони воліли робити вигляд, наче нічого не відають про біса в ребрі Самуїла Іохановича, оскільки він — Самуїл Іоханович, а не біс,— мав дуже наступальний характер і з ним краще було не зв'язуватись.

Ну, а Наталя Павлівна зв'язалась. І паралельно з'ясувала, що, крім рук, невгамовний С. І. Пріцкер дає волю ще й язику. Але вже не у грайливому, а зовсім в іншому плані. Учитель історії та суспільствознавства проголошував на уроках дивовижні сентенції, котрі змушували учнів — хоч якими б акселератами вони не були — впадати у цілковиту прострацію. Приміром, С. І. Пріцкер формулював таке запитання: «Що ми з вами робитимемо, коли будуть громити міськком партії?» І тут же відповідав: «Ми з вами підемо громити райком, і я сам поведу вас!» Або ж: «Радянські війська в Афганістані — те ж саме, що «зелені берети» на Гренаді!» Чи потрібно тут щось коментувати?..

Із таким от різнопланови феноменом зіткнулась директор школи Островська. І поки вона розбиралася, поки радилася з партбюро, феномен, щоб запобігти ймовірним ускладненням, розгорнув бурхливу діяльність, сповна продемонструвавши свою войовничу вдачу. Він організував заяви на свій захист у партійні органи і пресу, він став активно чорнити директора школи та інших учителів, він закликав на боротьбу за себе своїх колишніх учениць — секретаря Подільського райкому партії Катерину Іванівну Волинець (відповідає за ідеологічну роботу) і заступника голови Подільського райвиконкому Людмилу Миколаївну Дюбенко (куратор учбових закладів), які дружно піднялися за Самуїла Іохановича (любонь, коли вони вчилися, він не демонстрував особисто їм своїх кавалерських нахилів, передбачаючи, можливо, їхнє майбутнє службове зростання)...

І захист не забарився. У газеті «Радянська освіта» (за дивовижним збігом — у день засідання бюро райкому партії, що мало розглядати висновки роботи комісії по з'ясуванню причин конфлікту в школі) з'явилася стаття «Спитайте совісті своєї», у якій кореспондент Володимир Пугач, усупереч думці педагогічного колективу, всіляко ганив директора школи за «аморальність і нелюдськість» у ставленні до ангелоподібного Самуїла Іохановича. Заразом дісталося й іншим учителям, не схильним вбачати у діях С. І. Пріцкера яскравий взірець вірного служіння педагогічній науці й справі безкорисливого виховання юної парості.

Вочевидь, ця публікація — попри те, що у ній все було перевернуто догори ногами,— таки справила враження на бюро. Оскільки воно звинуватило Наталю Павлівну Островську в тому, що «конфлікт вийшов за межі школи» (хоча вивів його за ті межі С. І. Пріцкер «со товарищи»), і категорично проголосило: «т. Островська заслуговує звільнення з посади».

Щоправда, Наталю Павлівну все ж таки з роботи не прогнали, зате вліпили сувору догану з занесенням до облікової картки. Цілу низку стягнень роздало бюро за С. І. Пріцкера й іншим представникам педколективу і парторганізації школи.

А що ж Самуїл Іоханович з його велелюбним серцем і схильністю до парадоксальних заяв під час уроків? Облити його все ж таки не вдалося. Але в покаранні, сказати б, зрівняли з Наталею Павлівною і теж занесли до облікової картки сувору догану — «за негідну поведінку по відношенню до старшокласниць, некритичну оцінку своїх вчинків».

Здавалось би, цей рядок із рішення бюро, який геть перекреслив усі публіцистичні пасажі Володимира Пугача — позаяк відомо, що факти — штука уперта,— мав би стати залізним приводом для спростування статті в газеті. Однак до спростування чомусь не дійшло, а саму статтю про вигадану кореспондентом «аморальність і нелюдськість» директора Островської за рекомендацією подільських захисників С. І. Пріцкера стали широко обговорювати у школах району (незважаючи навіть на те, що любителя дівочої вроди у цей же час запросили до районної прокуратури і зробили офіційне застереження щодо його аморальних дій).

І обговорювали доти, доки — за кілька місяців — у райкомі не вигулькнули нові дані щодо особистості Самуїла Іохановича. Виявилося, що він протягом років недоплачував членські партійні внески, використовував недійсні довідки для роботи за сумісництвом, а в класних журналах допускав виправлення — читай: підробку — оцінок.

Нове засідання бюро райкому — і, хоча факти тягли на куди серйозніші висновки, С. І. Пріцкер з легкою душею вніс до свого негативного «активу» ще одну сувору догану з занесенням до облікової картки. Дякувати долі, цього разу лихо обминуло Н. П. Островську. Справді бо, як її підключиш у даному випадку до Пріцкера та до несплати ним партвнесків і фабрикування довідок!

До речі, про фабрикування. Дуже активну участь у всій цій історії взяв рідний старший брат Самуїла Іохановича — Марко Іоханович. Він ходив по інстанціях, вривався до школи і витійствував на зборах колективу, погрожуючи притягти до відповідальності тих, хто виступав проти брата Самуїла. При цьому Марко Іоханович не забував нагодошувати на тому, що він фронтовик у минулому і кореспондент газети «Красная звезда» нині.

Так от, небезінтересно знати, що участь Марка Іохановича у Великій Вітчизняній війні нічим не підтверджується, а наявність у нього посвідчення учасника війни, безумовно ж, вимагає грунтовного дослідження. Одне стосовно брата Марка дослідження, між іншим, уже відбулося. Завдяки йому точно встановлено, що, вступаючи свого часу до інституту текстильної і легкої промисловості, Марко Іоханович підсунув приймальній комісії власноруч сфабриковану довідку про попереднє тривале навчання у Київському політехнічному, звідки насправді його дуже швидко витурили за неуспішність. Отож по лінії фальшування у братів, судячи з усього, сімейна традиція...

Як учасникам цих подій ведеться сьогодні? С. І. Пріцкеру дали можливість тихо-мирно, та ще й зберігши партійний квиток, перейти до іншої школи. Учитель 123-ї школи В. І. Літошенко — один із педагогів, підданих В. Пугачем розгрому в його статті,— звернувся до суду з позовом про захист честі і гідності, й суд, об'єктивно розібравшись у справі, зобов'язав редакцію опублікувати спростування.

Директор школи Наталя Павлівна Островська позову не подавала.

І про визнання суворої догани з занесенням безпідставною до відповідних органів не зверталася.

Хоч живеться їй з незаслуженою доганою, як можна зрозуміти з усього сказаного тут, не сонцесяйно.

В. ЧЕПІГА.

м. Київ.

Орден „Дранг нах остен"

Чорні, набряклі зливою хмари краяли хижі посміхи блискавок. Багаторазово відлунюючись від тверді небесної, глузливо реготав грім. Зрозуміло, внаслідок цих пекельних веселощів «хлябі небесні відчинилися». Здавалося, почався новий потоп. Уже третю добу роз'ятрену землю Рейнланд-Пфальцу гатили могутні водоспади. На вузьких вуличках стародавнього міста Тріра вирувала розбурхана стихія. Нічна пітьма ще більш підкреслювала похмурі, з різкими архітектурними формами середньовічні декорації. Місто ніби вимерло — грішні душі зачаїлися по домівках.

Але навіть цей шалений шабаш несумнівно пекельних сил, що внаслідок божого недогляду вирвалися на волю, не зупинили самітного в цій буремній ночі мандрівника. Він, можна сказати, вперто наближався до околиць Тріра з його гостроверхими дахами та пократованими стінами зіщулених вприпул жителя. Хоч сутана з каптуром вимокла до рубця, нічний паломник з гербигою і валізкою в руках ще довго місив чоботами грязюку міста, шукаючи в пітьмі шпичасту церкву Лібфрауенкірхе.

Нарешті вона, немов скелястий рятівний острів, вирнула з водяного мороку. Незнайомець рішуче наблизився до темної будівлі, що тулилася коло готичної кірхи, і почав грюкати у двері.

— Хто там! — почувся сторожкий голос.

— Комтур Гельмут! — озвався прибулець.

— Від кого і з чим! — у голосі за дверима бринів сумнів.

— Я прийшов до тебе, брате, з дуже важливим привітом від великого магістра фон Паулера і приніс власноручне послання нашого славного фамільяра, престолонаслідника імперської корони самого Отто Габсбурга. Відчиняй, Конраде! Не томи душу...

Коли комтур нарешті вдерся до вітальні, Конрадові тільки й лишалося, що з розпачем спостерігати, як на виблискуючу підлогу набігає брудна калюжа. Тим часом Гельмут скинув чернечий балахон і з'явився на очі господаря у білому плащі з величезним і гострякуватим чорним хрестом. Це було загальновідоме вбрання шляхетного рицаря «Ордо домус Санкта Марія Тевтонікорум» («Ордену дому святої Марії Тевтонської»), більш відомого за, так би мовити, хатньою назвою — «Дойчер орден» («Німецький орден»). Коротко кажучи, комтур Гельмут належав до того самого зловісного ордену, вояки якого слушно здобули назву «псів-рицарів».

— Вибач мою недовіру, брате комтур,— мовив Конрад, що мав звання таємного фамільяра. — Але який би дурень чекав гостя у таку лиху негоду!

— Нагальні справи не дозволяють зволікати...

— Але ж — чував я — шляхи перетворилися на нездолане для коліс багно!

— Авжеж, останні три кілометри мені довелося чалапати пішки... Та годі про це! Діло термінове. Необхідно завтра ж розіслати вісників по всьому бельяжу Лотарингії і скликати рицарів до Тріра. Витрати бере на себе наш гросмейстер Ільдефонс фон Паулер, який теж суне до Тріра з відданими братами бельяжу Кобленца.

— І куди ж рушить ця потуга! — захвилювався брат-фамільяр Конрад.

— На Відень! — немов мечем, відрубав гість.

Конрад вимкнув телевізор, на екрані якого гріховно вигиналися спокусливі американські герлс, а нічний візитер втомлено притулився до батареї опалення...

«Що за фантасмагорія! — мабуть, уже вигукнув подумки обізнаний в історії читач. — Якесь дике безглуздя! Подумати тільки, тевтонські «пси» і нараз — телевізор з голоногими дівками!»

Не хвилюйтесь, читачу. Усе відбувалося насправді. І нема тут ніякої фантастики, бо середньовічна дія відбувалася у наш час — наприкінці XX століття. І, мабуть, з тією ж метою (аби мешканці Відня не подумали, що раптом зсунулися у часі або зі здорового глузду) опереткový «похід» рицарів Дойчер ордену по Зінгерштрассе супроводжував загін цілком сучасної поліції. А спритні орденські кнехти безкоштовно совали в руки вуличних гаволовів виблискуючі фарбами рекламні буклети з тією ж назвою — «Дойчер орден».

Ця барвна, видрукувана на рівні найсучаснішої поліграфії тевтонська реклама «словом і фотографіями оповідає про теперішнє життя ордену, його діяльність, його майже восьмивіковий шлях, його радощі та клопоти». Виявляється, що сучасні «пси» та їхні фамільяри «випромінюють світло» на Австрію та Італію, на Бельгію та Нідерланди і, само собою, на ФРН.

Виходить друком також й одноіменний щоквартальник «Дойчер орден», офіційний рупор тевтонських «культуртрегерів», що випромінює світло «на братів, сестер, фамільярів і друзів». Брати-рицарі пишаються, що серед його членів був сам федеральний канцлер, «ландскнехт холодної війни» Конрад Аденауер, а нині у сонмі фамільярів числиться «спадкоємець австро-угорської імперської корони» Отто Габсбург. Голубить Дойчер орден і Ватікан...

Цей загарбницький релікт з його архаїчними атрибутами, інквізиторськими ідеалами та клерикально-хрестоносними зазіханнями виконує цілком певну функцію в системі зоологічного антикомунізму. Проілюструємо це жанровою картинкою, яку змалював журналіст-міжнародник Б. Печников, який побував у Тюбінгені, університетському містечку в землі Баден-Вюртемберг:

«— Мене звуть Зігфрід Мюллер. Фашист. Член «Вітіко-бунду»*. Прагну потрапити до Тевтонського ордену. Червоних ненавиджу. І тебе теж. Мій ідеал — тевтони, що розколошкали недолюдків-римлян, тевтонські рицарі, що гробили вас, слов'ян, та пруси — зразок войовничості і відданості рейху.

— А що ти ще знаєш про тевтонів, тевтонських рицарів і прусів! — намагався я «розговорити» його, аби зрозуміти, звідки береться у цього зовсім ще молодого хлопця злоба до всього позанімецького і що змусило прийти у табір неонацистів і хрестоносців.

— Того, що я знаю, задосить, щоб створити для себе ідеал. Саме тевтони і пруси зцементували кістяк сучасної Німеччини. А ви — комуністи, інородці, євреї — намагаєтесь вбити клюк у єдність німецької нації. Не вийде! Ми, теперішні послідовники фюрера, будемо битися з вами на всіх фронтах і перемагати, як це робили тевтони і хрестоносці. Ми не одиноки — з нами вся Європа й Америка!»

Зрозуміло, галасливі збіговиська новітніх «хрестоносців» давно не новина. Так само, як не нове його агресивне гасло «Дранг нах Остен». У їхніх реваншистських зойках химерно поєднуються «заповіти предків і фюрера» та заклик «плутократа» У. Черчілля до «хрестового походу проти комуністичних єретиків». «Добрий старий час» згадують «пси» в білих балахонах, коли ностальгічно базікають про «славні діяння» предків: як перейменували слов'янський Бранібор у німецький Бранденбург, Дрезно — в Дрезден, Карлови Вари — у Карлсбад, Вроцлав, Щецін, Гданськ, Круловець — відповідно в Бреслау, Штеттін, Данціг, Кенігсберг. І так далі...

Отак «випромінювали світло» культуртрегери з мечами, аж поки на Чудському озері не урвалося: «И бысть та сеча зла и велика, и треск от копий ломления и звук от мечного сечения... и не бе видети льду, покрито бо все есть кровию». І тоді ж, майже 750 років тому, князь Олександр Невський, як тепер виявилося, з великим історичним запасом зазначив, звертаючись до уражених на мілітаристський сказ «псів»:

— Хто з мечем до нас прийде, від меча і загине. На цьому стояла й стоятиме Руська земля!

Юрій ЯЧЕЙКІН.

* Одна з реваншистських організацій у ФРН.

Мал. В. ГЛИВЕНКА

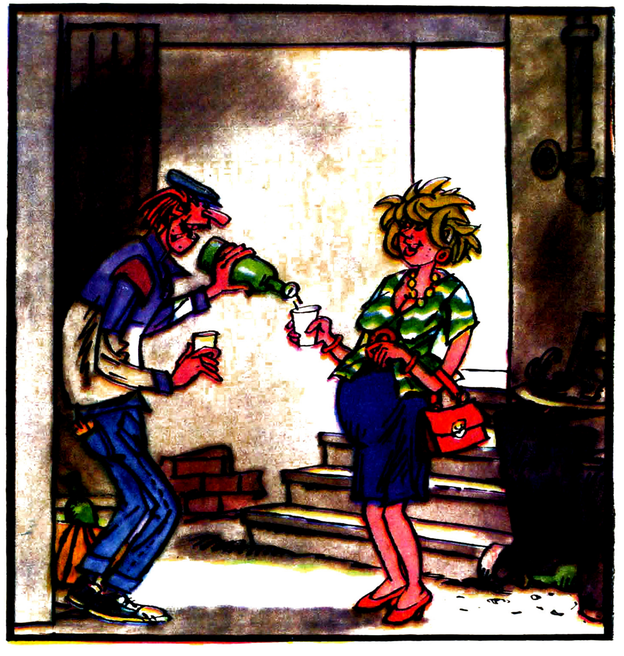

— За здоров'я нашого нащадка!

Мал. В. МИЛЕЙКА

Без слів.

Мал. А. АЛЬОШИЧЕВА

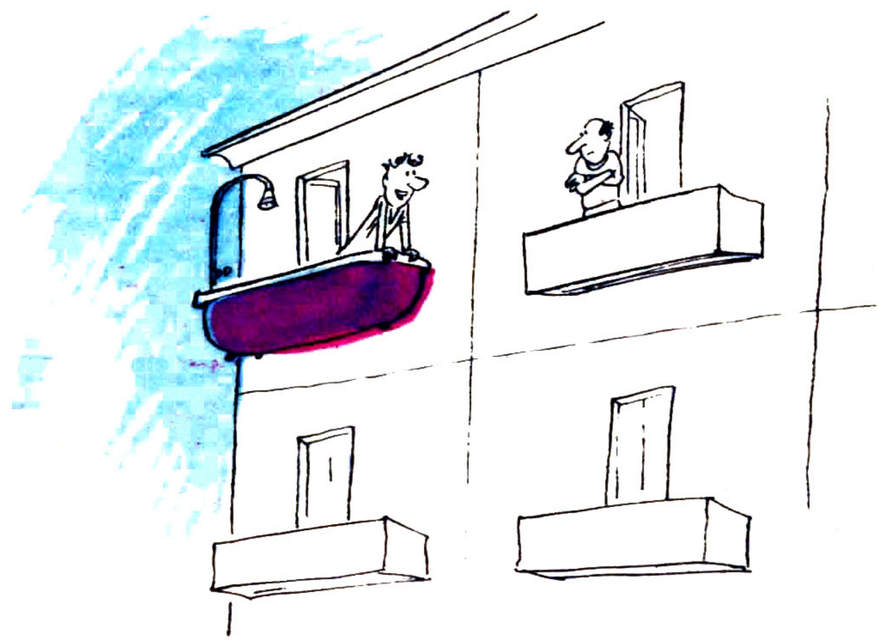

— Кажуть, що літо буде спекотним.

Мал. А. КОНОНЕНКА

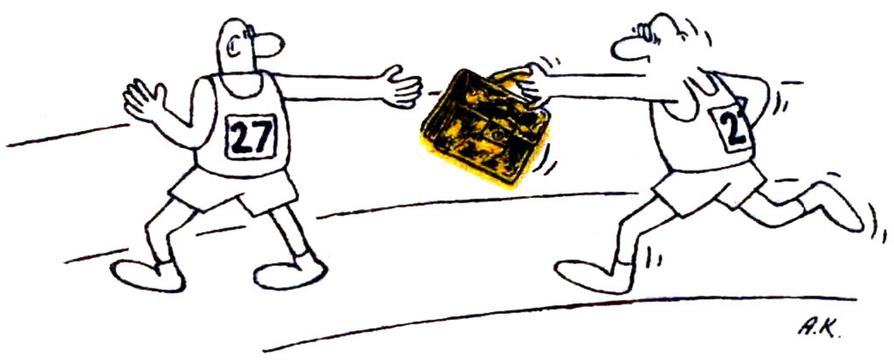

Без слів.

Мал. А. ЮНА

Без слів.

ГУМОР НАШИХ ДРУЗІВ

Міліціонер зупиняє мотоцикліста:

— Ви що, не помітили, як загубили жінку, котра сиділа позад вас?

Мотоцикліст озирається і хапається за голову:

— Боже, а я думав, що оглух!

* * *

— Що це наш директор такий розлючений? Здається, готується велике скорочення?

— То нас не стосується. Він посварився з дружиною і тепер виживає з установи її родичів.

* * *

Рецидивіст, який щойно повернувся з ув'язнення, застає свою дружину з немовлям. Зеленіючи від люті, допитується:

— Хто це був? Мій приятель Яцек?

— Ні!

— Мій приятель Стасек?

— Твій приятель... Твій приятель... До біса! Ніби в мене не може бути власних приятелів!

* * *

— Що тобі побажати, Янечко, на твій сімнадцятий день народження? — запитує бабуся.

— Аби познайомилася з мужчиною, без якого не могла б жити! — відповідає, мрійливо зітхнувши, дівчина.

— Тоді бажаю тобі, Янечко, познайомитися з мужчиною, з яким ти могла б жити!

* * *

— Як ти можеш бути таким невразливим! — докоряє своєму синові стоматолог. — Легковажно тринькаєш мої гроші, при цьому навіть не замислюючись, з якими муками пов'язана їх поява у моєму гаманці.

* * *

— Чи то правда, пане професор, що в Шотландії палати у лікарнях обігрівають завдяки тому, що переносять з кімнати до кімнати хворих із високою температурою?

* * *

— Найгірше тоді, коли на футбольний матч приходить гомо, а сапієнс залишається вдома.

* * *

Батько-директор повертається з прогулянки зі своїм маленьким сином:

— Оце думаю,— говорить дружині,— чи варто Казю вчити ходити? В нього ж напевне буде власне авто.

* * *

Хворий проводжає поглядом симпатичну медсестру і каже:

— Я б хворів і хворів, аби ніколи не залишати палати, де працюєте ви...

— Здається, так воно й вийде. Коли ви вчора намагалися мене поцілувати, це бачив мій наречений — ваш лікар-ординатор.

* * *

— Я хотів би відкрити пивничку у Сахарі...

— Але ж там майже немає людей...

— Це правда. Але зате як уже з'являться відвідувачі, то із такою спрагою!..

* * *

У конторі дзвонить телефон. Хтось просить референта Яшевича.

— Колега Яшевич на хвилинку вийшов,— пояснює співслужбовець. — Саме зараз працює над підвищенням своєї кваліфікації — вітає шефа з нагоди іменин.

З польської переклав С. ПАВЛЮК.

«Якщо договоримось — буду писати більше і частіше. Оцю байку можна помістити для дітлахів отамечки де зараз малюєте котиків. Вобщим, там десь уткнете її. Або в грахвичці для грохвоманів якось упом'яніть».

«Пасічник разом з адміністрацією прив'язали бджіл до кормушок і почали годувати їх цукром».

«Якщо не покладете мене на койкомісце, то буду сидіти і сидіти на лікарняному».

«Працюю я на свинофермі вже не один рік і ніяк не можу второпати, як його робити і що робиться на цій свинофермі».

Зібрала О. ТЕТИК.

●

«24 березня відбудеться засідання комісії по боротьбі з пияцтвом та алкоголізмом при виконкомі районної Ради народних депутатів.

Питання, які заслуховуються на засіданні комісії:

1. Про роботу застосування заходів впливу до осіб, які зловживають алкоголем з допомогою норм адміністративного і цивільного права автобази».

(З оголошення).

Надіслав І. КОТЕЛЯК.

●

«Колектив МТФ № 4, очолюваний І. Д. Калюжним, визнаний переможцем соціалістичного змагання у районі за минулий рік. Але з-за низької продуктивності худоби рентабельність тваринництва знизилася на 5,6 процента, збитки досягли 75 тисяч карбованців».

(З газети).

Надіслав В. ТАРАНЕЦЬ.

У третьому номері журналу за цей рік було вміщено добірку «Листів читачів про НЕперебудову»:

«ПРОТОКОЛ З КЕРІВНОЮ ЛАЙКОЮ»

Членові КПРС з 1970 року Поліні Миколаївні Фурманчук випало головувати на партійних зборах колгоспу «Світанок», які розглядали поведінку голови правління колгоспу В. Я. Гулака. Незважаючи на порядок денний, який, здавалось би, повинен був змусити звітуючого бути обережним у висловлюваннях, В. Я. Гулак повів себе зухвало. Він, зокрема, накинувся на голову зборів з образливою лайкою, після чого П. М. Фурманчук відвезли в лікарню, а В. Я. Гулак, по суті, святкував перемогу. Бо, на думку першого секретаря райкому партії А. П. Іванчука, Гулак — «іще молодий голова, має певні здобутки».

Після опублікування листа П. М. Фурманчук думку довелося змінити. Як повідомив секретар Житомирського обкому Компартії України І. Лазюта, ще одні партійні збори оголосили В. Я. Гулаку догану, а збори уповноважених звільнили його з посади як такого, що не забезпечив доручену ділянку роботи.

«УБІК — І ПО ТІМ'ЯЧКУ»

У листі робітниці Батуринської пекарні Бахмацького хлібокомбінату К. І. Горбань також ішлося про збори. Вони розглядали скаргу Клавдії Іванівни, надіслану до «Перця» раніше. І хоч факти, як пишуть, мали місце, винною у всьому присутній на зборах директор комбінату І. І. Хроленко зробив її: виносить, мовляв, сміття з хати. Та ще й порадив на прощання: перебудовуйся, міняй характер, а то гірше буде.

Завідуючий відділом торговельно-фінансових органів Чернігівського обкому Компартії України В. Солошенко та секретар Бахмацького райкому партії Р. Никонова повідомили, що матеріал «Убік — і по тім'ячку» розглянуто на бюро райкому партії. За допущені недоліки в роботі директору

хлібокомбінату І. І. Хроленку оголошено сувору догану із занесенням до облікової картки і визнано недоцільним перебування його на посаді. Звіт директора Батуринської пекарні М. П. Ковалевського буде заслухано на партійних зборах після його одужання.

«І ЩУКУ ВИКИНУЛИ... З РІЧКИ»

У колгоспі «Прогрес» Павлоградського району на Дніпропетровщині минулорічної весни вельми оригінально готувалися до можливої повені. За вказівкою керівників господарства на греблі відкрили шлюзи і спустили частину води, внаслідок чого загинуло понад двісті центнерів риби.

Генеральний директор рибооб'єднання облагрокомітету М. З. Приходько повідомив, що матеріали про відшкодування збитків були направлені голові Павлодарського РАПО В. М. Тимченку, однак він їх проігнорував. За це та інші недоліки в роботі В. М. Тимченка з посади звільнено. Питання про притягнення до матеріальної відповідальності голову колгоспу М. Г. Коломицького та головного меліоратора господарства А. В. Буркуна розгляне районний комітет народного контролю.

«ДИЛЕТАНТИ» — ПРОТИ»

Ужгородець Ф. Сас висловив тривогу з приводу долі острова Хортиці, над яким нависла небезпека, пов'язана з будівництвом моста — ідеєю, яку виплекали керівники Запорізького міськвиконкому, а проектанти — викристалізували у кресленнях.

Заступник голови Запорізького облвиконкому В. М. Анцупова повідомила, що транспортні проблеми Запоріжжя і проектні вирішення будівництва нового мостового переходу через Дніпро в районі Хортиці розглянула комісія Ради Міністрів УРСР. Вона визнала, що остаточне рішення можна прийняти на основі техніко-економічних обгрунтувань кількох варіантів мостового переходу. У зв'язку з цим інституту «Союзшляхпроект» доручено: не пізніше серпня 1988 року скоригувати з урахуванням зауважень Держекспертизи Держбуду СРСР техніко-економічні обгрунтування мостового переходу через Хортицю з виходом у балку Капустянка, опрацювавши тунельний варіант пересікання острова; допрацювати варіант мостового переходу з реконструкцією мостів імені Преображенського, виконавши детальні технічні розрахунки варіантів підходів, а також розробити техніко-економічні обгрунтування південного мостового переходу в повному обсязі. За дорученням Ради Міністрів УРСР інститут «Діпроміст» повинен протягом 1988—1989 років розробити необхідну техніко-економічну і планувальну документацію по Хортиці з метою збереження природного середовища острова.

Остаточне рішення по вибору варіанту буде прийняте Радою Міністрів УРСР у вересні-жовтні 1988 року.

«НЕВЖЕ Й ВОНИ БЕЗСИЛІ?»

У цій замітці ветеран праці П. Степаненко запитував, хто зможе в їхньому Арцизі посприяти таким, як він, пенсіонерам, з оранкою городів.

Перший заступник голови Одеського облвиконкому І. Я. Сичук відповів редакції, що дирекцію радгоспу «Комсомолець» і правління колгоспу «Родина» зобов'язано подавати допомогу ветеранам війни і праці як в оранці городів, так і при виникненні інших господарських клопотів. Окрім того, буде виділено трактор райпобуткомбінату, який зможуть замовити всі бажаючі.

Головний редактор
Ю. ПРОКОПЕНКО.

Редакційна колегія:
В. БОЙКО,
В. БОНДАРЕНКО,
А. ВАСИЛЕНКО,
П. ГЛАЗОВИЙ,
В. ЗЕЛІНСЬКИЙ
(головний художник),
Ю. ІЩЕНКО
(відповідальний секретар),
Ф. МАКІВЧУК,
Д. МОЛЯКЕВИЧ,
М. ПРУДНИК,
І. СОЧИВЕЦЬ,
В. ЧЕПІГА
(заступник головного редактора).

Журнал «Перець» № 11 (1269)
(на украинском языке)
Издательство «Радянська Україна».

Здано до набору 29.04.88.
Підписано до друку 23.05.88.
БФ 40974.
70×108/₁₆. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друк. арк. 14 умовн.
фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк.
Тираж 2235800 прим. Зам. 02242.

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНСЬКА УКРАЇНА»

С. Журнал «Перець» 1988 р.

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Адреса редакції:
252047, Київ-47,
вул. Петра Нестерова, 4.
Тел. 446-84-21, 441-89-37, 441-89-38.

Адрес редакции:
252047, Киев-47,
ул. Петра Нестерова, 4.
Для телеграмм: Київ Перець.

Рукописи не повертаються.
Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Ордена Ленина комбинат печати издательства «Радянська Україна», 252047, Киев-47, проспект Победы, 50.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Теми малюнків цього номера придумали: О. Коноваленко, Р. Друкман, В. Космилін, М. Вайсборд, А. Василенко, В. Зелінський, В. Казаневський, М. Литвин, Б. Слуцький, Л. Телятников.

ПРИМАНКА ДЛЯ СИНА

Запитав Михайло тітку:
— Чи не скажете мені,
Нащо ставите горілку
Ви частенько на вікні?
Та зітхнула тяжко-тяжко,
Витира лице сумне:
— Тільки син побачить пляшку,
То відвідає мене.

Анатолій ГОРПИНИЧ.

ШТАТНИЙ КОМАР

Дубняк пожежею зненацька охопило —
Гектарів п'ять згоріло...
— Кому належало,—
я хочу запитати,—
Про небезпеку всіх оповіщати?! —
Ведмідь звернувся до звіроти.
Ніхто не пискне...
То в холод кида всіх,
то в жар.
— Запитую іще раз: хто за штатом
Про небезпеку мав оповіщати?!!
— Та я жжжжжжж... —
тихенько продзижчав Комар.

* * *

Отож і спробуй ділу дати лад,
Якщо отак укомплектовується штат.

Валентин КИРИЛЕНКО.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

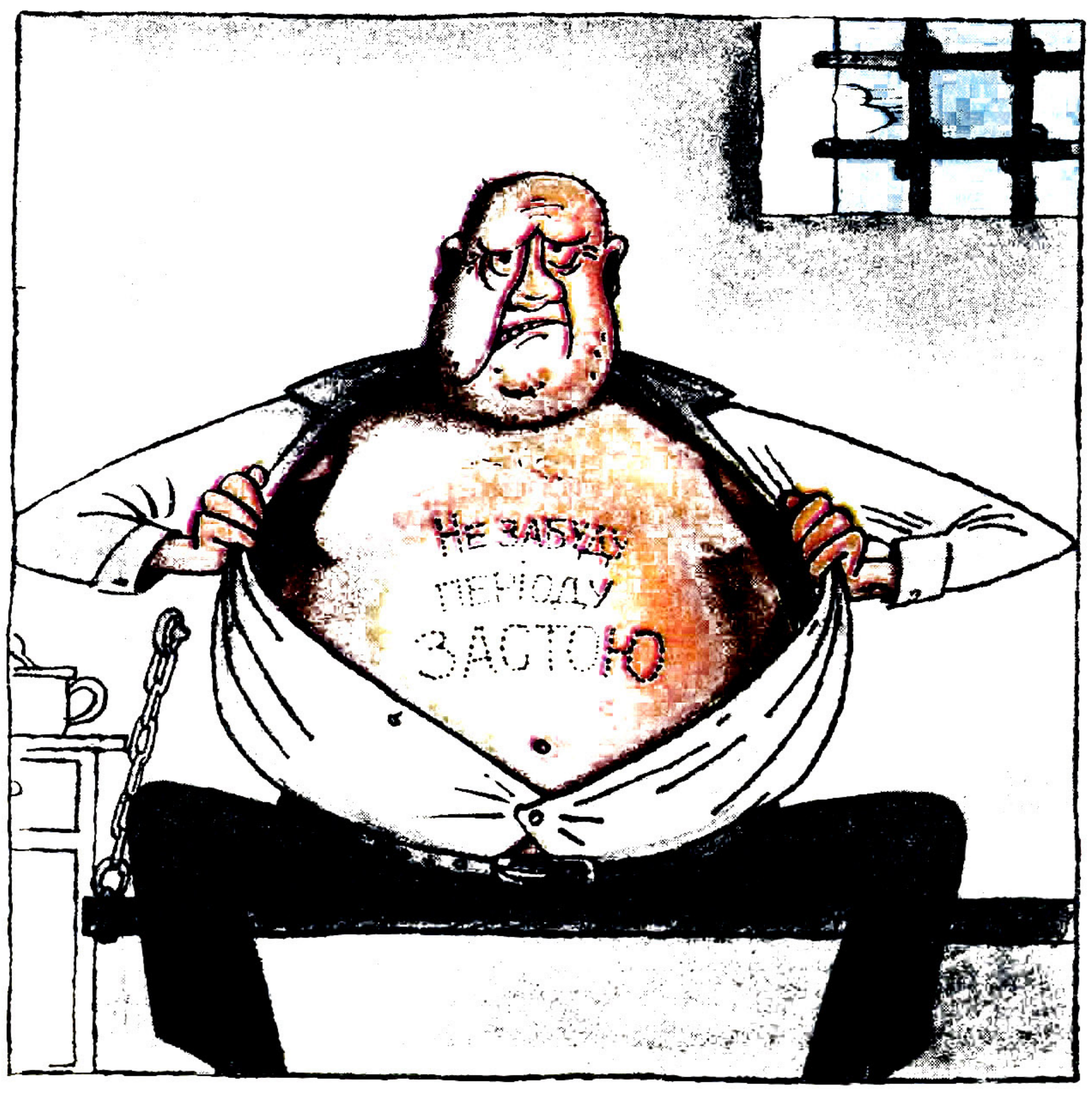

Відсканував і опрацював
Олег Леськів
http://perec-ua. livejornal.com

Ціна номера 30 коп. Індекс 74393.

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

ТЕЛЕПРИСТРАСТІ

— Наш Петько двійку отримав.
— По якій програмі!..

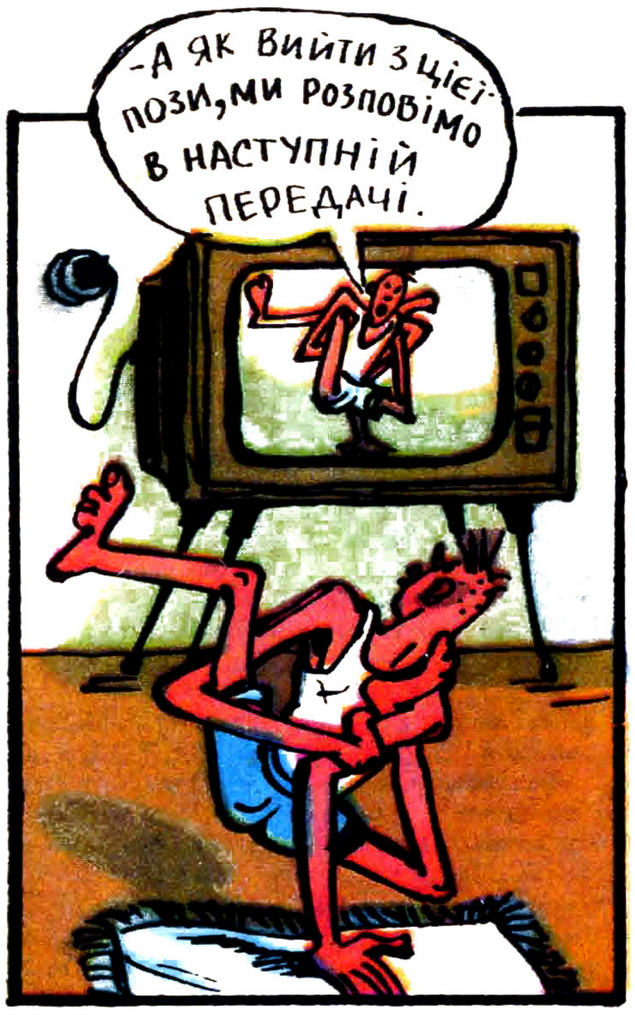

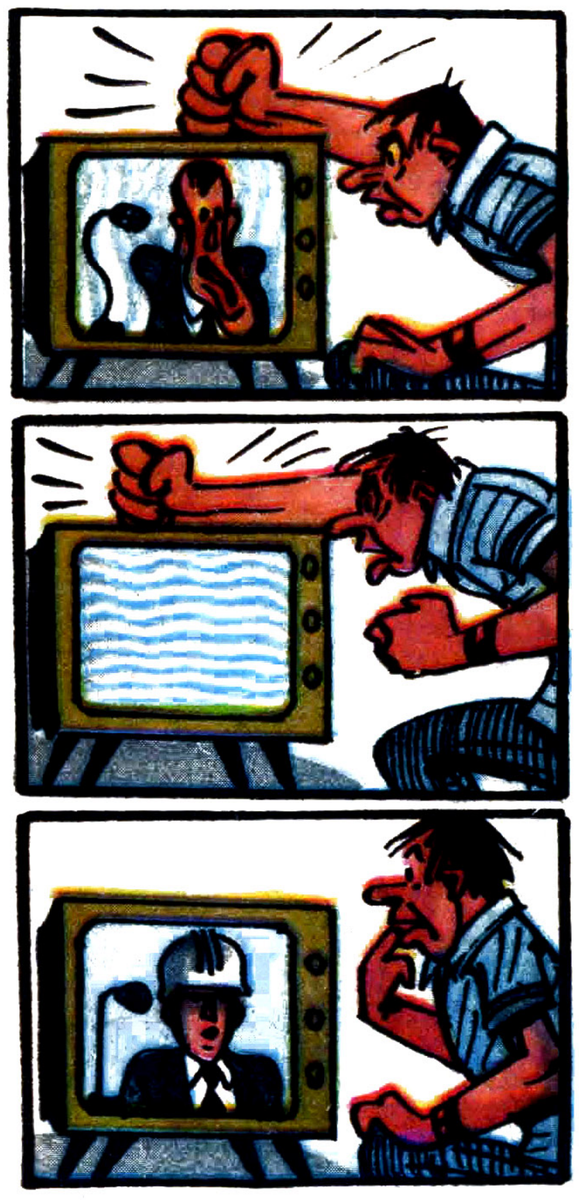

Без слів.

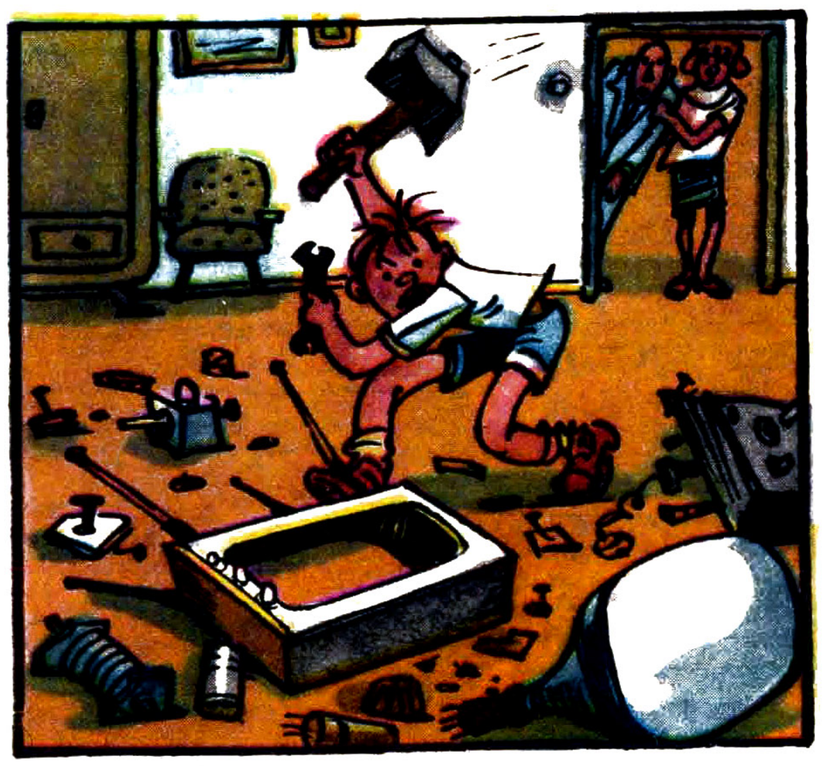

— І навіщо ми його записали в гурток «умілі руки»!

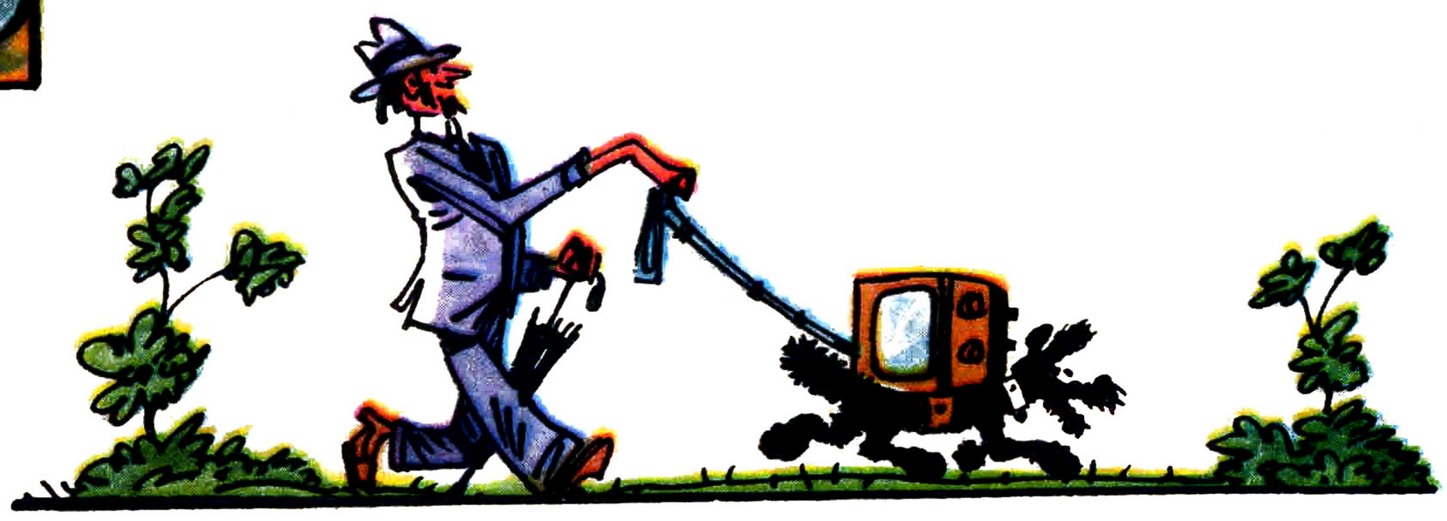

Без слів.

— О, у Сидорчуків п'ють!

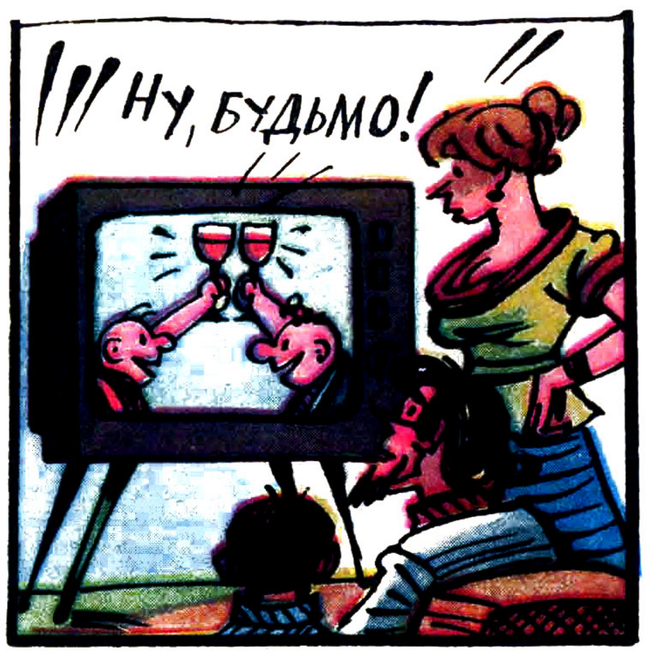

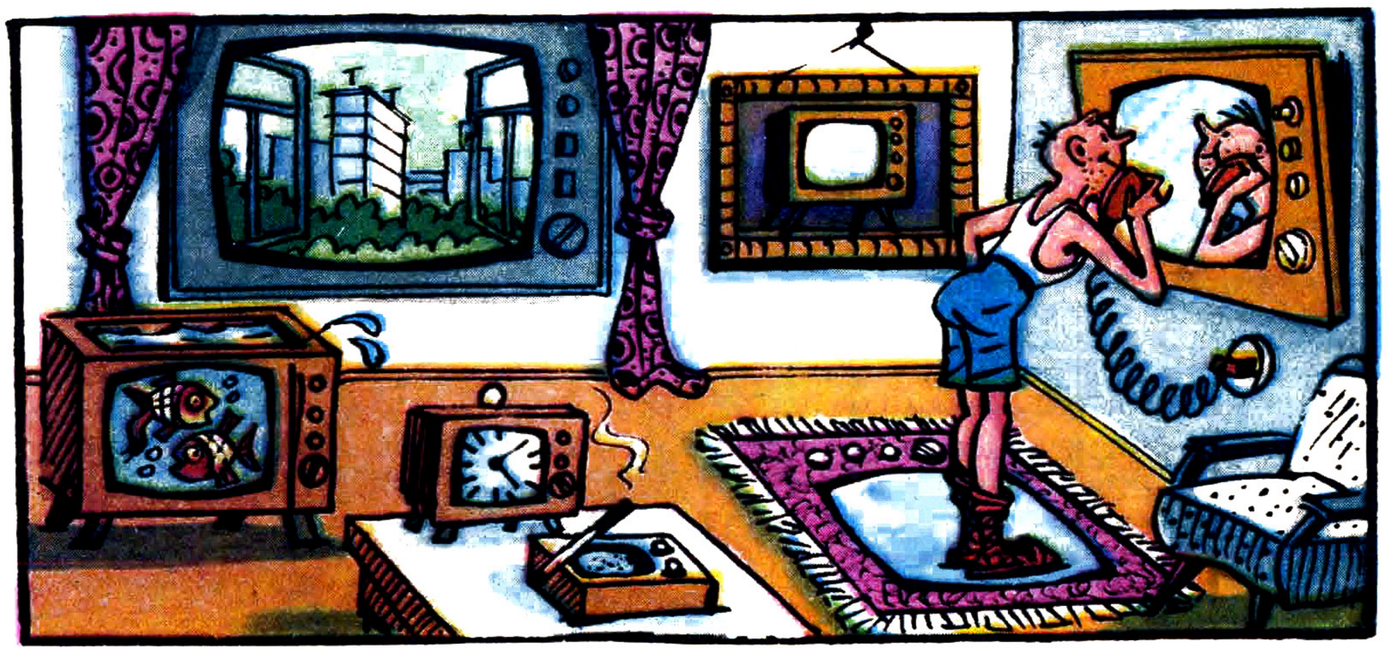

Без слів.